

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2017/18:40

Onsdagen den 20 juni

§ 1 Utrikes frågor

Försvarsminister Peter Hultqvist

Kabinettssekreterare Annika Söder

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 6 mars 2018**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 25 juni 2018**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon kära medarbetare och ledamöter! Jag förklarar sammanträdet öppnat.

Vi hälsar försvarsminister Peter Hultqvist och kabinettssekreterare Annika Söder med medarbetare välkomna till dagens EU-nämnds-sammanträde.

Först har vi åtterrappport från möte i rådet den 6 mars 2018. Den har varit utsänd. Finns det något som försvarsministern önskar tillägga?

Anf. 2 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Under rådsmötet i mars i år antogs ett beslut om en förteckning över de initiala 17 Pescoprojekten tillsammans med en rådsrekommendation som ger vidare anvisning för arbetet med implementeringen och tidsramarna för när ytterligare rekommendationer och beslut ska fattas.

I rådsrekommendationerna framgår att medlemsstaterna inom ramen för Pesco ska fatta beslut avseende styrningsregler för projekt, sekvensering av åtaganden och förutsättningar för tredjeland att delta i projekt och en andra lista över Pescoprojekt att initiera.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag tänkte att vi skulle kunna ta åtterrapporten från FAC den 16 april lite senare.

Vi går nu in på rådsdagordningen, först dagordningspunkt 3, Säkerhet och försvar.

Anf. 4 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Herr ordförande! Rådet kommer i formatet utrikesministrar och försvarsministrar att ha en gemensam diskussion om utvecklingen av EU:s försvars- och säkerhetspolitik, det så kallade jumboformatet.

Inramningen är den höjda ambitionsnivån, som ju återfinns i EU:s globala strategi. Rådsslutsatser förutses antas. Rådsbeslut förutsätts också fattas om styrningsregler för Pescoprojekt.

Regeringen stöder fullt ut arbetet med att stärka EU:s förmåga inom området säkerhet och försvar. Det är av säkerhetspolitisk vikt att såväl EU:s civila som militära förmåga utvecklas och att samverkan mellan dessa områden stärks.

Vi betonar också vikten av att EU anammar ett brett säkerhetsbegrepp som beaktar såväl traditionella som nya utmaningar och hot, till exempel kopplade till klimatförändringarna.

Huvudfrågorna för diskussionen om det så kallade försvarspaketet är Pesco och militär rörlighet. Försvarsministern kommer att tala mer om de här frågorna.

Vi välkomnar att rådet fattar beslut om styrningsregler för Pescoprojekt. Vi stöder också arbetet med förenklad militär rörlighet.

I maj antogs ambitiösa rådsslutsatser om utvecklingen av den civila gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Vi vill upprätthålla momentum inom det här området och verka för att Sverige ska vara en substantiell bidragsgivare till EU:s civila insatser.

Hybridfrågan kommer också upp och höga representantens och kommissionens gemensamma meddelande den 14 juni inför Europeiska rådet.

Vi välkomnar ett ökat europeiskt samarbete avseende hybridhot och cyber, inklusive med partner, för att bygga resiliens. Det är viktigt att EU har en strategisk ansats i det här arbetet, och det är viktigt att beakta behovet av stärkt strategisk kommunikation och att bemöta desinformation. Flera försvarspolitiska frågor kommer att diskuteras.

Det är en glädje för mig att lämna ordet tillbaka till försvarsministern.

Anf. 5 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Jag vill ta tillfället i akt att redogöra för regeringens syn på det försvarspaket som nu växer fram.

Vad gäller Pesco har det varit en gemensam EU-ambition att under 2018 upprätthålla momentum vad gäller Pescosamarbetet. I ett första steg ska medlemsstaterna fatta beslut om styrningsregler som ska gälla för projekten. Vi avser att rösta för rådsbeslutet om styrningsregler för projekt. Regeringen kommer senare i veckan att besluta om detta.

Som kabinetssekretären redogjort för är det avgörande för genomförandet av Pesco att förutsättningarna för tredjelandsdeltagande klargörs så snart som möjligt. Regeringen anser att deltagande av nationer utanför Pescosamarbetet kommer att bidra positivt till utvecklingen av både Pescoprojekt och andra relaterade processer som är pågående som exempelvis utvecklingen av en eventuell europeisk försvarsfond. Beslut om tredjehandsdeltagande kommer sannolikt att fattas i november i år.

Förhandlingarna om det europeiska försvarsindustriprogrammet har nu avslutats och en politisk överenskommelse nåtts. Europaparlamentet och rådet förväntas anta förordningen i juli. I förhandlingarna lyckades vi säkerställa att den svenska industrin, även den med ägare utanför EU, kan vara med. Kommissionen har med stöd av medlemsstaterna inlett arbetet med att ta fram konkreta ämnen för projektutlysningar. Sverige bidrar där

med förslag som ligger i linje med Försvarsmaktens långsiktiga behov och som kan bidra till den svenska industrins konkurrenskraft.

EU-kommissionen presenterade också den 13 juni sitt förslag till Europeiska försvarsfonden i nästa MFF från 2021. Regeringen välkomnar förslaget om ett ökat europeiskt samarbete på försvarsområdet inom en restriktiv EU-budget, som dessutom med nödvändighet kommer att behöva minskas. Men förslagets detaljer kommer att behöva analyseras ytterligare i förhandlingarna.

Den gemensamma sessionen kommer att avslutas med en diskussion om samarbetet mellan EU och Nato med fokus på den gemensamma deklARATIONEN från juni 2016 samt militär rörlighet. Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg ska närvara.

Jag lämnar nu över till kabinettssekreteraren, som ska informera lite närmare om samarbetet mellan EU och Nato. Därefter avser jag att återkomma och informera om arbetet avseende militär rörlighet.

Anf. 6 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Fokus i diskussionen om EU–Nato-samarbetet förväntas bli genomförandet av den gemensamma EU–Nato-deklarationen ...

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Vi väntar lite med Nato eftersom det är olika punkter i rådsdagordningen. Vi sammanfattar säkerhet och försvar först.

Anf. 8 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr ordförande! Jag tackar försvarsministern och kabinettssekreteraren för informationen. Det är tydligt att det nu händer ganska mycket på det här området och att tempot har skruvats upp. Det ser vi som mycket positivt.

Jag har en fråga som gäller tredjelandsdeltagande på hela det här området, vilket vi ser som mycket viktigt, inte minst i ljuset av att Storbritannien är på väg att lämna unionen. Skulle försvarsministern kunna utveckla lite mer hur de här diskussionerna går. Finns det tankar på att gradera olika tredjeländer i olika grupper, om Storbritannien ska ha en särställning och om USA ska ha en särställning? Och vill vi från svensk sida framhålla Norge som ett nordiskt grannland som vi gärna vill ha med i det här samarbetet? Kan försvarsministern utveckla detta något?

I övrigt stöder och välkomnar vi, precis som regeringen, att detta utvecklas positivt och att det går ganska fort, vilket vi tror är nödvändigt, på alla de här områdena.

Anf. 9 MARKUS WIECHEL (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna ser med oro på att Europeiska rådet vill driva EU till en alltmer sammanvävd militär organisation. När ett alltmer överstatligt EU beslutar om militära insatser, där riksdagens inflytande är begränsat, innebär det i praktiken att Sverige är med i en militär allians, och det är vi som bekant emot.

Sverigedemokraterna anser att det är tveksamt om dessa förändringar i svensk utrikespolitik är förankrade hos svenska folket, vilket vi menar att de inte är. Därför menar vi att regeringen inom EU bör verka för en linje

där säkerhets- och försvarspolitik ska vara ett ansvar för respektive medlemsland. Vi vill även motverka en riktning mot en sammanvävd militär organisation.

Sverigedemokraterna är sedan tidigare emot Pescoprojektet, som dessutom finansieras av medlemsstaterna.

Om samarbete i stora frågor är nödvändigt ska det enligt oss ske på mellanstatlig basis. Det betyder att vi inte delar uppfattningen att EU ska utgöra det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Även om GSPF formellt är en mellanstatlig del av samarbetet innebär varje ny utbyggnad av samarbete på detta område att EU-ländernas väpnade styrkor sammanvävs alltmer. Ett utmärkt exempel på detta är just de EU-stridsgrupper som utskottsmajoriteten i försvarsutskottet själv nämner och som Sverigedemokraterna har kritiserat vid flera tillfällen.

Därmed anmäler jag avvikande mening.

Anf. 10 JENS HOLM (V):

Vi motsätter oss utvecklingen mot ett gemensamt försvar, som vi anser att Pesco innebär. Vi ser också med oro på den gemensamma krigsmaterielbyrå som utvecklas inom ramen för detta projekt.

Jag har en konkret fråga vad gäller handlingsplanen för att underlätta militär rörlighet. Det finns ju enorma behov av att rusta upp infrastrukturen i Europa – det är inte tu tal om det – men det känns som en lite udda ingång att det är militärens intressen som ska styra hur vi prioriterar upprustningarna av infrastrukturen.

Om vi ska tillgodose militärens intressen på det här området måste det kosta enorma summor pengar, så jag undrar om det har gjorts någon bedömning av hur mycket det kommer att kosta att genomföra handlingsplanen för militär rörlighet. Och på vilket sätt påverkar handlingsplanen svensk infrastruktur? Finns det konkret svensk infrastruktur som är utpekad inom ramen för den här handlingsplanen?

Anf. 11 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Jag hade tänkt säga någonting om militär rörlighet på slutet. Men det handlar om tillståndsgivning och olika typer av procedurer och regelverk. På det sättet möjliggör man transporter på ett enklare sätt. Det är något som naturligtvis kommer att övas inom ramen för den övningsverksamhet som kommer att ske framöver.

När det gäller infrastrukturprojekt i Sverige finns det i det här sammanhanget inget sådant utpekad. Infrastrukturpropositionen bygger ju på andra förutsättningar. Historiskt i Sverige, som det såg ut under kalla kriget, har det många gånger hänt att investeringar i viss infrastruktur för civila ändamål har förenats med en del militära ändamål. Jag tycker att kombinationen av detta inte är särskilt uppseendeväckande. Men det finns inget konkret projekt utpekad.

Sedan är det klart att man kan vara orolig för allting här i världen, så är det ju. Men vi måste försöka se om vi kan göra någonting gemensamt på något område inom Europa. Och Pesco, Europeiska försvarsfonden, utgår från medlemsstaternas behov. Det har varit en väldigt viktig princip här. Då är frågan om det kan förmera och förbättra vår militära förmåga att vi deltar i projekt som vi själva väljer att delta i, och vår bedömning är att så är fallet.

EU är naturligtvis en allians som är knuten till Lissabonfördraget och dess paragrafer om ömsesidigt stöd och hjälp i en eventuell krissituation. Men man ska ha klart för sig att EU också bygger på medlemsstaterna och vad de vill och hävdar. Vår uppfattning är att det som nu sker inte är fråga om att bygga en militär allians, utan det är fråga om att bygga upp ett medlemsstatsdrivet samarbete. Det har varit viktigt.

När det gäller tredjeländ har det varit viktigt för oss att driva igenom att vi ska ha tredjeländsdeltagandet. Det är ett generellt åtagande. Däremot finns det lite olika synsätt på hur man ska förhålla sig till olika länder. Det öppnar för både Norge och England. Vi har inte deltagit från vår sida i något graderingsresonemang på det sättet.

Det finns i EU en diskussion om de frågorna. Kanske du kan komplettera det.

Anf. 12 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

När det gäller Karin Enströms fråga om tredjeländsdeltagande är det en bred diskussion inför det förväntade brittiska utträdet den 29 mars nästa år om hur det påverkar samarbetet med Storbritannien både inom den allmänna utrikes- och säkerhetspolitiken och inom säkerhets- och försvarspolitikerna.

Här ser vi att Storbritanniens bidrag till civil och militär krishantering är väldigt stort. Det finns därför anledning att hitta former för samarbete på bredden. Det ter sig förhållandevis enkelt inom de konkreta projekten. Det är kanske lite svårare när det gäller utformningen av utrikespolitiken som sådan. Norges intressen är naturligtvis också viktiga för oss att försöka ta om hand.

Jag vill understryka det försvarsministern sa om att arbetet bedrivs på Lissabonfördragets grund och i vårt fall bygger på den militära alliansfriheten och mellanstatlighet.

Anf. 13 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår avvikande mening om Pesco, som vi motsätter oss. Kommer ni att komma in mer på militär rörlighet? Jag hade en konkret fråga om kostnader som jag hoppas att ni då kan ta upp.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och två oliklydande avvikande meningar, en från Sverigedemokraterna och en från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till diskussionspunkten om samarbete mellan EU och Nato. Ni kanske behöver upprepa er lite, eftersom jag avbröt er tidigare, dagordningspunkt 4.

Anf. 15 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

I diskussionen med Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg kommer fokus att bli genomförandet av den gemensamma EU–Nato-deklarationen som undertecknades i juli för två år sedan och de samarbetsområden som har identifierats därefter.

Vi är positiva till ökat samarbete mellan EU och Nato och stöder genomförandet av den gemensamma deklarationen. Strävan att utveckla

samarbetet mellan EU och Nato ligger i linje med vårt engagemang som medlem i EU och som nära partner till Nato och vilar i vårt fall på den militära alliansfrihetens grund.

Det är i Sveriges intresse att de begränsade resurser som står till medlemsstaternas förfogande används på bästa sätt genom samarbetet. Vi välkomnar särskilt ökat samarbete om motverkande av hybridhot bland annat genom det nyligen etablerade hybridcentret i Helsingfors, som ju Sverige bidrar till.

Vi betonar även att samarbetet mellan EU och Nato också ska innebära samarbete med FN i fält. Ett sådant exempel är EU:s civila insats i Irak som kommer att samverka med Natos militära stabiliseringsinsats. Det är ett bra exempel på hur EU och Nato kan samarbeta för att bidra till stabilisering också i Irak i samverkan med FN.

Anf. 16 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Jag vill informera om sista punkten på agendan som handlar om militär rörlighet. Det syftar till att förenkla rörligheten för militär personal och materiel inom Europa och även projekt inom ramen för Pesco. Projektet har stort stöd bland medlemmarna. I dag deltar 23 medlemsstater.

Regeringen stöder och prioriterar initiativet eftersom transport och förflyttning av militär personal inom Europa är en förutsättning för att kunna agera på ett lämpligt och effektivt sätt i en kris. För närvarande arbetar medlemsstaterna med att utarbeta gemensamma formuleringar med konkreta åtaganden till Europeiska rådets möte i sommar den 28–29 juni.

Åtgärder för att förenkla militära styrkors rörlighet är även prioriterat samarbetsområde mellan EU och Nato. Regeringen stöder även denna utveckling. I likhet med de gemensamma formuleringar som har arbetats fram inom ramen för Pesco förhandlas för närvarande en gemensam text inför Natos toppmöte i juli.

Anf. 17 JENS HOLM (V):

Vi har tidigare fått till EU-nämnden en uppskattning av ungefär hur mycket det skulle kosta att genomföra handlingsplanen. Tyvärr kommer jag inte ihåg den siffran. Jag har en känsla av att den var lite preliminär. Därför ställer jag frågan igen. Har regeringen gjort någon bedömning av hur mycket det skulle kosta att genomföra handlingsplanen fullt ut?

Anf. 18 MARKUS WIECHEL (SD):

Herr ordförande! Vi kan tänka oss att acceptera transporter så länge de inte ökar budgeten och så länge det är frivilligt. Vi menar att Atlantpaktens handlar om att det inte får förändra vår egen försvarspolitik. Det är problemet här. Därför anmäler vi avvikande mening.

Anf. 19 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

När det gäller infrastrukturprojekten kommer de att preciseras i budgetförslag som kommer att läggas fram och som ska förhandlas mellan medlemsstaterna och de som ingår i projekten. För mig är det för tidigt att avge någon sorts summa i sammanhanget. Det är en förhandlingsprocess. Man får i så fall se vart det hamnar.

Det som är sagt är att man i olika infrastrukturprojekt kan och bör väga in militära krav. Hur det påverkar är också en sådan fråga där det återstår att se hur det i så fall faller ut. Jag har berört det i ett tidigare inlägg.

2017/18:40
20 juni

Anf. 20 JENS HOLM (V):

Jag tycker att det är lite anmärkningsvärt att regeringen inte har gjort sådana efterforskningar om hur mycket det kommer att kosta att genomföra handlingsplanen.

Herr ordförande! Vi anmäler en avvikande mening. Vi tycker inte att det är militären som ska styra infrastruktuursatsningar. Vi tycker att man ska ha helt andra prioriteringar såsom kollektivtrafik, tåg, cykel och annat.

Anf. 21 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Det är svårt att göra den typen av preciseringar i det läget projekten inte är utpekade. Det befinner sig i ett rätt så inledande skede att den kravbild som ställs är orealistisk.

Sedan vill jag bara peka på att det finns möjligheter att kombinera nytta för både ett civilt bruk och ett militärt bruk.

Anf. 22 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning. Vi har två oliklydande avvikande meningar, en från Sverigedemokraterna och en från Vänsterpartiet.

Så är frågan om det finns något under punkten Övrigt som försvarsministern önskar tillägga. Det finns det inte. Vi får tacka försvarsministern för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde.

§ 2 Utrikes frågor
Kabinettsekreterare Annika Söder
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 28 maj 2018
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 25 juni 2018

Anf. 23 ORDFÖRANDE:

Vi fortsätter med dagordningspunkterna som berör kabinettsekreterare Annika Söder. Där börjar vi med återrapporten från FAC den 28 maj 2018.

Anf. 24 Kabinettsekreterare ANNIKA SÖDER:

Nämnden har fått del av skriftlig rapportering från förra utrikesministerrådsmötet. I tillägg till den vill jag nämna att det under lunchen fördes en diskussion om situationen i Gaza mot bakgrund av den förfärliga utvecklingen där på senare tid.

Det var också positivt vid lunchdiskussionerna att EU är enigt om vikten av att hålla fast vid överenskomna rådsslutsatser från 2009 under det svenska ordförandeskapet i EU 2009 om den breda politiken vad gäller Israel och Palestina. Man var också enig om vikten av att fortsätta att ge starkt stöd till Unrwa. Inget EU-land sade sig heller planera att flytta sin ambassad till Jerusalem.

Anf. 25 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för den återrapporten.

Vi går vidare. Vi har dagordningspunkten 5, Aktuella frågor, om det finns något som kabinettsekreteraren önskar informera om där.

Anf. 26 Kabinettsekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag kan mycket kort säga att Federica Mogherini väntas i inledningen av mötet ta upp aktuella frågor. Vi har fått information om att hon avser nämna G5 Sahel, Nordkorea, Turkiet, lösningen av namnfrågan för Nordmakedonien, för närvarande Fyrom, i sin inledning.

Anf. 27 FREDRIK MALM (L):

Herr ordförande! Hur ser kabinettsekreteraren på den diskussion som rör Turkiet? Det gäller inte minst det faktum att till exempel oppositionsledaren Selahattin Demirtaş tvingas bedriva sin kampanj från fängelset och i vid mening den auktoritära utvecklingen i Turkiet.

Anf. 28 Kabinettsekreterare ANNIKA SÖDER:

I det underlag till rådsslutsatser som för närvarande föreligger och som kommer upp på en senare dagordningspunkt om EU:s utvidgningsprocesser kommer vi att driva att de formuleringar som handlar om parlamentariker också tydligt ska omnämna den situation som bland annat partiledaren för HDP Demirtaş befinner sig i.

Anf. 29 JENS HOLM (V):

Även om vi kommer till den punkten sedan, förstod jag kabinettsekreteraren rätt att Demirtaş kommer att omnämnas, eller att Sverige kommer att driva att han och kanske andra parlamentariker ska omnämnas i slutsatserna?

Anf. 30 Kabinettsekreterare ANNIKA SÖDER:

Ja. Just nu nämns parlamentariker i fängelse i rådsslutsatserna. Vi driver nu på för att namnge Demirtaş och kanske också andra personer. Vi avser också att demarchera tillsammans med andra länder mot de förhållanden som han befinner sig i. Det är något som vi har gjort ett upprepat antal gånger. Vi har tagit upp Demirtaş med fleras situation med turkiska företrädare.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Tack för den informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Jemen.

Anf. 32 Kabinettsekreterare ANNIKA SÖDER:

Det förutses en informell lunchdiskussion om Jemen, världens kanske värsta pågående humanitära kris. FN:s förhållandevis nya sändebud för Jemen, Martin Griffiths, kommer att informera rådet om den fredsplan som han presenterade för FN:s säkerhetsråd tidigare i veckan. Utrikesministerrådet i EU förväntas anta rådsslutsatser.

Bakgrunden är givetvis den mycket oroande utvecklingen i Jemen. Konflikten har inte diskuterats i FAC sedan i april 2017. Vi välkomnar också en mer aktiv EU-roll när det gäller Jemen till stöd för den FN-ledda fredsprocessen.

I förhandlingarna om rådsslutsatserna verkar vi för tydliga skrivningar om den starka oron vi har över den Saudiledda koalitionens offensiv mot hamnstaden Hodeidah. Just den offensiven leds av Förenade Arabemiraten.

Det gäller de omfattande humanitära konsekvenserna och också hur den politiska processen och möjligheterna att finna en lösning på konflikten undermineras. Vi verkar därför också för skrivningar om att situationen måste trappas ned och offensiven frysas.

När det gäller vårt stöd till den FN-ledda processen vill vi att EU ska stöda betydelsen av breddade konsultationer med olika parter, kvinnors meningsfulla deltagande, respekt för humanitärätten, mänskliga rättigheter och att EU stärker sitt engagemang för att FN ska kunna agera i den här frågan.

Utrikesminister Wallström kommer att betona alla aktörers ansvar och också trycka på att huthierna, som får stöd av Iran, också bär ett ansvar för situationen i sin helhet i Jemen. I tillägg till att ta upp frågan om huthierna och Iran kommer utrikesministern också verka för att EU:s position om den militära offensiven mot Hodeidah uttrycks på ett sådant sätt att EU bidrar till att offensiven stoppas, att EU uttalar sitt starka stöd för att stoppa det humanitära lidandet och att EU också förbereder en samlad politik i fråga om Jemen.

Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag tackar kabinetssekreteraren för redovisningen.

Jag undrar om Sverige har för avsikt att ta upp frågan om huruvida det är aktuellt att försöka trycka på för att stoppa de utländska krafter som är aktörer i konflikten. Jag kan nämna namnen: Saudiarabien och Förenade Arabemiraten. Vad jag förstår är det de som utgör en mycket stor del i att konflikten har eskalerat så mycket som den har gjort.

Anf. 34 JENS HOLM (V):

Jag har en fråga som knyter an till föregående fråga. Jag undrar om regeringen kommer att driva att det i slutsatserna tas in att all vapenexport till Saudiarabien omedelbart ska upphöra. Jag har ögnat igenom slutsatserna men kan inte se att det finns någon sådan referens. Vi måste strypa vapentillförseln till Saudiarabien, annars kan det fruktansvärda dödandet pågå hur länge som helst.

Anf. 35 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Det vi bevittnar är hur Mellanösterns rikaste land i ett antal år dagligen har bombat Mellanösterns fattigaste land. Det som kabinetssekreteraren säger om att också få in skrivningar om Irans roll i konflikten när det gäller ekonomiskt och militärt stöd till rebeller i Jemen är välkommet. Detta var även uppe för diskussion i går i utrikesutskottet.

Jag har dock en fråga. Det gäller den sista meningen i ståndpunkten: ”Regeringen verkar för att internationell humanitär rätt och humanitärt tillträde måste respekteras samt att en bred och inkluderande politisk lösning på konflikten uppnås.” När man talar om en bred lösning kan det tolkas som att det handlar om en bred lösning i en regional kontext. Det kan i så fall vara svårt att få en lösning eftersom en bred lösning i regional kontext i så fall inkluderar Saudiarabien och Iran, förmodar jag. Det är ju de stater som sliter detta lilla land i stycken och inte lär bidra till en bred och inkluderande politisk lösning.

Jag vill bara få bekräftat att här åsyftas en bred och inkluderande politisk lösning i en jemenitisk kontext, det vill säga olika grupperingar i Jemen som ska kunna sitta ned och förhandla. Vad avser regeringen alltså med detta?

Anf. 36 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Man kan säga att de tre frågorna från Eskil Erlandsson, Jens Holm och Fredrik Malm tar upp spänningarna i regionen, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vad gäller Irans roll arbetar EU/E4, det vill säga Tyskland, Frankrike, Storbritannien och Italien, direkt med Iran för att försöka komma fram till en mer konstruktiv hållning från dess sida. Dessa förhandlingar har hittills varit ganska positiva.

När det gäller Saudiarabien och Förenade Arabemiraten är det betydligt svårare att förmå dem att komma till förhandlingsbordet. Det ser vi också nu när offensiven mot Hodeidah leds av Arabemiraten.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Detta är en mycket komplex fråga som också är komplex inne i Europeiska unionen.

Som svar på Fredrik Malms fråga om den bredare kontexten ska det naturligtvis bli en jemenitiskt ägd lösning. Men utan medverkan av de tre aktörer som jag just nämnde – framför allt Saudiarabien och Förenade Arabemiraten men i någon mån också Iran – kommer det inte att vara möjligt att uppnå en lösning.

Som marginalanteckning kan noteras att Förenade Arabemiraten också har en egen koalition med vissa aktörer i Jemen i vilken Saudiarabien inte ingår. I en annan notering kan sägas att när Saudiarabien för flera år sedan inledde det militära agerandet i Jemen räknade man med att konflikten skulle pågå i några månader. Nu säger Förenade Arabemiraten samma sak om hur de tänker inta hamnen i Hodeidah; det kommer att ta några veckor.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 37 JENS HOLM (V):

Jag fick många intressanta och bra svar, men jag tyckte inte riktigt att jag fick svar på frågan om vapenexport. Jag undrade om Sverige kan driva att det i slutsatserna ska tas in skrivningar om ett vapenembargo mot Saudiarabien och även Förenade Arabemiraten.

Anf. 38 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Som Jens Holm känner till har Sverige nu kanske världens mest progressiva vapenexportlagstiftning genom vårt demokratikriterium. >>>
Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 39 JENS HOLM (V):

Jag anmäler då en avvikande mening. Jag tycker att Sverige ska driva just ett vapenexportstopp till Saudiarabien och Förenade Arabemiraten.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Afrikas horn/Röda havet.

Anf. 41 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Under denna dagordningspunkt kommer rådsslutsatser att antas.

Afrikas horn och Röda havet är två sammanlänkade regioner med mycket stort strategiskt intresse för EU. Det handlar om handelsvägar, ekonomisk utveckling, stabilitet i EU:s närområde, antiterrorism, migration, stora humanitära utmaningar och utvecklingsutmaningar.

Rivaliteten mellan länder runt Röda havet och kriget i Jemen, som vi just talade om, utmanar utveckling och framsteg i regionen. Detta sker långt in på Afrikas horn. Frånvaron av ett regionalt forum för dialog och samarbete runt Röda havet gör att riskerna ökar. Vi kommer på måndag att driva att EU ökar sitt engagemang med både länder och organisationer i regionen för att främja regional dialog.

Alla vi har nog noterat att Etiopiens nye premiärminister Abiy Ahmed visar prov på en progressiv syn på reformer och på Etiopiens internationella relationer. Det tycker vi att EU måste stödja. Det är också viktigt att trycka på för att Etiopien ska genomföra reella reformer vad gäller bland annat rättssektor och civilsamhälle och att EU stöder arbetet för den

enighet som Abiy Ahmed tycks vilja verka för. Det gäller även arbetet mot de krafter som finns i landet som kanske är mindre intresserade av denna enighet.

Vi har också arbetat för att EU ska uppmärksamma den olösta gränskonflikten mellan Etiopien och Eritrea. Den utgör en fundamental faktor för instabiliteten på hela Afrikas horn. Vi vill också att EU tillsammans med FN och andra aktörer ska agera för att bidra till en lösning för gränskonflikten.

Utvecklingen i det hårt drabbade Somalia går långsamt framåt. Flera politiska, ekonomiska och säkerhetsmässiga framsteg har gjorts. Ett fortsatt starkt internationellt stöd för Somalia är avgörande för landets fortsatta utveckling. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Tillsammans med EU och Somalias regering kommer Sverige att arrangera den årliga högnivåkonferensen om Somalia, Somalia Partnership Forum. Den kommer att äga rum i Bryssel i juli i år.

Motsättningarna mellan Egypten, Etiopien och Sudan vad gäller bygget av Etiopiens damm på Blå Nilen är också något som bidrar till instabilitet på Afrikas horn. Vi välkomnar att dialogen mellan dessa tre länder har utvecklats i positiv riktning de senaste månaderna.

Vi ser små myrsteg när det gäller den förfärliga konflikten i Sydsudan. Också den har att göra med de regionala aktörerna på Afrikas horn och i någon mån i gulfområdet på andra sidan Röda havet.

Anf. 42 MARKUS WIECHEL (SD):

Ordförande! Sverigedemokraterna delar regeringens uppfattning i frågan. Jag har dock ett medskick. Det rör främst Somalia. Anledningen är en positiv utveckling i Somaliland. Det gäller både en demokratisk och ekonomiskt positiv utveckling. Området är dessutom säkert.

Mitt medskick består därför i att regeringen kanske borde försöka verka för att stödja Somaliland mer men även arbeta utifrån Somaliland, eftersom det är ett säkert område att arbeta ifrån.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, EU:s globala strategi.

Anf. 44 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Detta handlar om den årliga diskussionen om genomförandet av EU:s globala strategi. Det blir en diskussion om prioriteringar för det fortsatta genomförandet nästa år. Inga rådsslutsatser förväntas i detta skede.

Som jag har sagt här många gånger stöder regeringen den globala strategin som visar på EU:s ambitioner som global utrikes- och säkerhetspolitisk aktör. Strategin har blivit ett bra verktyg för att utveckla den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Det är viktigt inte minst mot bakgrund av det ständigt ökande antalet utmaningar som världen står inför. Strategin har hjälpt EU att hålla ihop kring centrala principer och prioriteringar.

Vi har sett en betydande utveckling på säkerhets- och försvarsområdet. Ett koncept för en integrerad ansats har också utvecklats för hantering av kriser och konflikter, det vill säga att engagera sig i hela konfliktcykeln. Viktigt är också arbetet med resiliens med fokus på förebyggande och stabiliserande åtgärder i EU och EU:s grannskap.

Som jag sa tror vi starkt på att EU:s sammanhållning har stor betydelse för EU:s externa agerande. Det är viktigt att EU nu försvarar den regelbaserade multilaterala världsordningen med FN-stadgan som kärna. Försvaret av den europeiska säkerhetsordningen är en del av detta.

Vi kommer också att verka för att arbetet med de två prioriteringar som rådet kom överens om förra året, nämligen global styrning, eller demokrati, och regionala samarbetsarrangemang, kraftfullt drivs vidare.

Vi kommer också att verka för mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet, kvinnor, fred och säkerhet. Detta ska inte bara finnas i dokumenten utan också bli verklighet i EU:s konkreta externa agerande. Det är också viktigt att se till att klimatfokuset finns kvar i EU:s externa agerande.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Jordanien.

Anf. 46 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Det kommer att bli en diskussion om Jordanien mot bakgrund av den senaste tidens folkliga protester mot det lagförslag som lades fram av den nu avgångna jordanska regeringen. Det var ett lagförslag som handlade om att bredda skattebasen. Inga rådsslutsatser förutses.

Vi välkomnar en bredare diskussion om händelseutvecklingen i Jordanien. Det är viktigt att EU fortsätter att uttrycka ett tydligt politiskt och ekonomiskt stöd för landet. Vi anser att EU bör verka för att Jordaniens nya regering hanterar situationen ansvarsfullt på ett sätt som är politiskt, ekonomiskt och socialt hållbart.

Stabilitet i Jordanien är av vikt för stabiliteten i hela regionen. Här handlar det naturligtvis om att ge stöd till Jordaniens arbete med de hundratusentals flyktingar från Syrien som finns i Jordanien samt med de många palestinska flyktingar som finns i landet sedan lång tid tillbaka och som är beroende av Unrwa, som ju befinner sig i finansieringskris.

Anf. 47 MARKUS WIECHEL (SD):

Även här delar vi i stort regeringens ståndpunkt, men vi ser att det har funnits problem med Unrwa och är skeptiska till finansiering av denna organisation. Av den anledningen anmäler vi avvikande mening.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

På rådsdagordningen återstår då övriga frågor. Finns det något här som kabinettssekreteraren önskar tillägga?

2017/18:40
20 juni

Anf. 49 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:
Vi har just fått veta att Rumänien och Bulgarien vill ta upp en punkt om Svarta havet. Vi har ingen ytterligare information i nuläget.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ann Linde och kabinettssekreterare Annika Söder välkomna till behandlingen av allmänna frågor.

Vi kan vänta med återrapporten från statsrådet Ann Linde och först gå in på de dagordningspunkter som ni har gemensamt. Vi börjar med dagordningspunkt 3, Utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen.

Anf. 52 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Tack för denna möjlighet att informera om utvidgningsprocessen!

Vid allmänna rådet kommer kommissionens landsrapporter, som gäller samtliga utvidgningsländers reformer de senare 16 månaderna, att diskuteras. Slutsatser kommer att antas.

Vi tycker att det är viktigt att slutsatser antas nu för att sända en signal till utvidgningsländerna och förmedla budskap om att vi ser reformframstegen.

Slutsatserna innehåller landsspecifika avsnitt om Turkiet och om länderna på västra Balkan, inklusive kommissionens förslag om förhandlingsstart med Makedonien – Nordmakedonien kanske vi ska säga nu – och Albanien.

När det gäller västra Balkan har vi verkat för att slutsatserna ska försäkra samtliga sex länder i regionen om deras EU-perspektiv. Ett trovärdigt EU-perspektiv är en av de starkaste drivkrafterna för en positiv utveckling på västra Balkan och därmed för stabilitet och välbefinnande i EU:s närområde. Det ligger i vårt intresse att bevara processens trovärdighet och därigenom också EU:s trovärdighet. Genom den fortsätter EU att vara en stark aktör som kan motverka andra aktörer som har negativt inflytande i regionen.

Det bästa sättet att bevara EU:s och utvidgningens trovärdighet är genom en transparent process baserad på principerna om konditionalitet och framsteg på egna meriter. När reformer genomförs och kriterier uppfylls ska det leda till nya steg i EU-närmandet.

En förhandlingsstart är naturligtvis ett första steg i en lång process. Det är många reformer och kriterier som ska uppfyllas, inte minst på rättsområdet. Det är inte aktuellt just nu med ytterligare medlemskap för något land. Det kommer att ta tid. Men själva processen ger EU större inflytande och insyn och ökar förutsättningarna för mer djupgående reformer.

Vi stöder kommissionens rekommendation om att inleda anslutningsförhandlingar med Makedonien – Fyrom, Nordmakedonien – där reformframsteg inom rättsstaten kommer att bestämma takten i förhandlingarna. Sverige har sedan 2009 gett stöd till kommissionens rekommendation om förhandlingsstart med Makedonien. Om kommissionen i rådsslutsatserna uppmanas att granska landets

reformframsteg inför den första mellanstatliga konferensen, IGC, bör detta inte innebära nya krav eller vara något som måste godkännas av rådet igen.

Regeringen stöder kommissionens rekommendation om att inleda anslutningsförhandlingar också med Albanien, där reformframsteg inom rättsstaten bestämmer takten i förhandlingarna. Vi anser att reformframstegen inom samtliga fem huvudområden i Albanien lägger grunden för en förhandlingsstart. Samtidigt återstår mycket att göra på rättsstatsområdet, och det är viktigt att reformarbetet fortsätter. Vi stöder därför att kommissionen inför den första mellanstatliga konferensen granskar framsteg när det gäller rättsreformer, kampen mot korruption och kampen mot organiserad brottslighet.

Vi har också drivit att få in skrivningar i slutsatserna om betydelsen av ökad strategisk kommunikation, som vi ju också var inne på tidigare i dag, då vi känner oro för negativt externt inflytande på västra Balkan. Vi har dessutom verkat för att slutsatserna ska förmedla budskap om stärkt samarbete mellan EU och länderna på västra Balkan i frågor av gemensamt intresse, som antiterrorism och kampen mot organiserad brottslighet. Vi har också under förhandlingarna bevakat skrivningar gällande jämställdhet och ungdomars möjligheter att delta.

Låt mig också säga några ord om Turkiet. Slutsatserna sänder en viktig signal om hur EU uppfattar utvecklingen i och relationen till Turkiet. EU uttrycker oro för utvecklingen i landet och framför skarp kritik på en rad områden, bland annat gällande respekten för mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och rättsstatens principer. Rådet kommer att kräva att den negativa utvecklingen vänds och att undantagstillståndet lyfts. Det tydliggörs också att nya steg i EU-närmandet inte är aktuellt under rådande omständigheter. Samtidigt understryker EU vikten av att relationen till Turkiet bibehålls.

Vi har verkat för att EU i sina budskap verkligen ska vara tydligt i sin kritik av den negativa utvecklingen. Det är också viktigt att EU:s dialog med Turkiet fortsätter på områden av gemensamt intresse, liksom dialogen när det gäller hur vi ser på utvecklingen i landet. I den processen är det centralt att också lyssna på andra röster i Turkiet, inte minst oppositionen, som ju vill att dörren inte ska stängas.

Det europeiska perspektivet är viktigt för landet i det långa loppet, inte minst för befolkningen. EU bör därför inte formellt stänga dörren. Inga förhandlingar pågår, och inga nya kapitel ska öppnas.

Vi har också verkat för att slutsatserna ska ha tydligare språk om frihetsberövade parlamentariker, inklusive hänvisning till HDP:s ledare Demirtaş, som ju också är presidentkandidat.

Rapporterna om förutsättningarna för att genomföra valen på söndag är mycket oroande. OSSE har bland annat lyft fram undantagstillståndet och situationen för medier. Det är naturligtvis en förutsättning för fria och rättvisa val att de genomförs med respekt för grundläggande fri- och rättigheter och att partier och kandidater som ställer upp i valet har samma möjligheter. Så är inte fallet.

Sannolikt kommer vi inte att ha ett färdigräknat valresultat på måndag. Det finns naturligtvis beredskap att göra ett uttalande om förhållandena i Turkiet om valet på söndag föranleder detta.

Anf. 53 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Precis som kabinettssekreteraren säger är detta en svår balansgång. Det är väldigt viktigt att EU kan sända rätt signaler, det vill säga att vi står för principen om utvidgning och principen att välkomna och ha kvar perspektivet samtidigt som vi inte på nytt vill uppleva att vi tar in medlemmar som inte uppfyller villkoren fullt ut eller kanske riskerar att snabbt falla tillbaka.

Vi vet att det pågår en kamp. Det finns många starka intressen när det gäller vilken verklighetsbild som ska råda och vilket samhällsskick eller samhällsstyre som dessa länder ska ha. Därför gäller det att hålla lågan levande men att inte tumma på kriterierna. Där ser det ut som om både rådet och regeringens ståndpunkt balanserar rätt. Det är naturligtvis en svår balansgång.

Vi vill gärna se framgångarna i Albanien och i det som vi förut kallade Fyrom och möjligtvis ska kalla Nordmakedonien nu. Många bra beslut har fattats, inte minst i Albanien. Det kan alltså se bra ut på papperet, men den stora frågan är om viljan finns att implementera allt detta. Det handlar alltså inte bara om hur lagstiftningen ser ut utan också om hur den kommer att implementeras. Detta tycker vi är väl avvägt.

När det gäller Turkiet delar vi också regeringens bedömning. Det är viktigt att EU är tydligt här. Samtidigt gäller det att inte stänga dörren helt och hållet. Vi vet att det finns många krafter i Turkiet – inte bara det rådande styret. Men det är svårt, och det gäller att vara tydlig. Att man försöker namnge personer tror vi kan ge god effekt, och det är också bra att det finns en beredskap att kommentera valet om det vid tiden för rådsmötet finns ett resultat eller om det sker saker som kan kommenteras.

Anf. 54 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Det finns minst sagt utmaningar i dessa länder, både i Balkanområdet och i Turkiet. När det gäller Turkiet tycker vi inte heller att några nya kapitel ska öppnas. Vi tycker att vi ska lägga ned idén att Turkiet över huvud taget ska kunna bli medlem i Europeiska unionen. Det är tråkigt att regeringen inte håller med oss i den frågan. Utvecklingen i Turkiet har ju inte varit positiv, och även om utvecklingen skulle vända är det ett land som till 97 procent inte ens befinner sig i europeiskt territorium. Det är ett land med väldigt många människor och med en ekonomi som bara är en fjärdedel av Sveriges bnp.

Vi har nog med problem att hantera den kommande budgetprocessen för att hålla nere den svenska EU-medlemskapsavgiften. Den ser ju ut att öka betänkligt, om inte Sveriges riksdag kan enas om att den inte ska göra det, för då kan vi stoppa den utvecklingen. Det återstår att se hur det blir med det.

Vad gäller Balkan i övrigt tycker jag att man borde ta ett större ansvar för de kriterier som faktiskt ställs för medlemskap i unionen innan man öppnar anslutningsförhandlingar. Det är ju besvärliga länder vi har att göra med. Det vore naturligtvis bra om de här länderna kunde utvecklas och gå i rätt riktning. Då tycker vi att man ska ställa krav på att de ska ta dessa steg innan man öppnar en anslutningsförhandling. Även om de tar ganska stora steg framåt nu kommer det att finnas stora utmaningar senare.

Som Moderaterna nämnde har vi från svensk sida – inte från mitt partis sida, vilket ska poängteras – tidigare varit lite förhastade i besluten att

välkomna nya medlemsstater. Detta har skapat stora utmaningar både för EU och för de nya medlemsstaterna. Jag tycker därför att man ska vara försiktig innan man öppnar anslutningsförhandlingar med länder som fortfarande står långt ifrån de kriterier som ska uppfyllas för att de ska bli medlemmar i Europeiska unionen.

Jag vill anmäla avvikande mening i förhållande till regeringens inställning.

Anf. 55 JENS HOLM (V):

Vi anser att kritiken mot Turkiet måste vara mycket skarpare. När den turkiska regimen kastar oppositionen i fängelse, sparkar tusentals personer inom rättsväsendet, stänger fria medier och invaderar den kurddominerade enklaven Afrin i ett annat land och håller den militärt och dödar och fördriver människor måste kritiken vara extremt tydlig.

Det är något som skorrar falskt i EU:s relation med Turkiet. Å ena sidan kan man komma med lite kritik, men å andra sidan har man ingått flyktingavtalet och öser pengar över landet och blir beroende av Erdoğan. Jag tror också att det därför som kritiken inte är tydligare och hårdare.

Icke desto mindre tycker jag att det är bra att Sverige driver – om jag har förstått det rätt – att Selahattin Demirtaş, presidentkandidat för HDP och oppositionsledare, ska namnges, förhoppningsvis tillsammans med andra parlamentariker. HDP har ju två partiledare. Den andra partiledaren är Figen Yüksekdağ, och hon sitter också fängslad. Det vore ju rimligt om hon och många andra parlamentariker namngavs i uttalandet.

Jag undrar om statssekreteraren kan vara lite tydligare om vilka som ska namnges och berätta lite om hur möjligheterna ser ut när det gäller att vara mycket konkret på den punkten.

Anf. 56 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Som Karin Enström sa är frågan om relationerna till västra Balkan och Turkiet på olika sätt en svår balansgång. Det vi vill är ju att stödja en positiv utveckling i båda länderna.

Låt mig börja med Jens Holms frågor. Vi kommer redan före mötet på måndag att ta upp frågan om namngivande av personer som sitter fängslade och som är kandidater. Jag hoppas att det går bra att vi inte här bestämmer exakt vilka namn som ska nämnas utan att vi kan bygga på det som sas vid förra delen av mötet, alltså att vi lyfter upp dessa frågor och ser till att det blir tydligt.

Regeringen delar den oro som Jens Holm när det gäller de aspekter som går åt fel håll. Men i balansgången måste vi också beakta att oppositionen och andra inte vill att vi ska stänga dörren. De vill heller inte att Erdoğan ska kunna spela på det och bli martyr.

Jens Holm talar om att ösa pengar över Turkiet. Det är inte riktigt korrekt. De pengar som går till att stödja syriska flyktingar i Turkiet går direkt till den verksamheten, i samverkan med UNHCR. Förmedlemskapsstödet har nu blivit omriktat mot demokrati och liknande frågor, och en del av de pengarna har också flyttats över till västra Balkan.

När det gäller processen och att, som Karin Enström var inne på, inte ta in medlemmar som inte uppfyller kraven kan vi säga att det finns en lärdom att dra, inte minst från Rumänien och Bulgarien.

Därför arbetar nu kommissionen på ett annat sätt och har ett tidigt fokus på rättsstatsfrågor. Som ni hörde i min inledning fokuserar också regeringen mycket på rättsstatsfrågorna i bred mening: demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer, korruption och kampen mot den organiserade brottsligheten.

Anf. 57 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Det här är alldeles för svagt, enligt vår uppfattning. Det måste till betydligt tydligare skrivningar i ståndpunkten. Det är bra att kabinetssekreteraren nämner Demirtaş, men jag tycker att det borde stå i ståndpunkten.

Sverige måste driva detta mycket hårt. Det är helt orimligt att ett land som enligt unionen ska vara en blivande EU-medlem fängslar sina presidentkandidater. Av allt det som tas upp i förslaget till rådsslutsatser kan jag egentligen inte se en enda punkt där den nuvarande auktoritära president Erdoğan på något sätt skulle vara beredd att tillmötesgå kraven, förutom på en punkt: Han har nämnt i sin valkampanj att han kan tänka sig att efter valet lyfta på undantagslagarna. Men det är inget löfte från presidentens sida.

Vår slutsats i Liberalerna är att denna anslutningsprocess har kommit till vägs ände. Vi menar att den bör avbrytas. Jag anmäler därför avvikande mening i den delen.

EU har en politik som man kallar för more for more; om länder genomför mer reformer får man bättre relationer och mer stöd. I Turkiets fall har man hamnat i more for less. Man har alltså hamnat i en relation med Turkiet där man fortsätter att upprätthålla stöd, reformstöd och andra saker. Man ingår flyktingavtal och annat.

Samtidigt gör inte Turkiet någonting tillbaka utan fortsätter att gå i en negativ riktning och fortsätter att agera destruktivt. Man polariserar medlemsstater i EU på olika sätt, man mobiliserar radikala moskéer och man skapar motsättningar inom EU-länder och mellan olika befolkningsgrupper från Turkiet.

Ordet censorship nämns inte i rådsslutsatserna – den massiva kontroll som den turkiska staten använder sig av gentemot Twitter och Facebook. Man har i dag till exempel tiotals personer som sitter fängslade för att de kritiserade presidenten på sociala medier under Afrinkampanjen.

Det nämns inte heller någonting om den oerhört destruktiva blockad som Turkiet har upprätthållit i tiotals år gentemot grannlandet Armenien, vilket också är någonting som EU bör kritisera. Det finns inte heller några tecken på att man på olika sätt är beredd att se över reformstödet. EU ger alltså stöd för att genomföra reformer i Turkiet, men Turkiet genomför inga reformer. Då måste man fundera över detta: Ska man ge reformstöd till någon som inte vill genomföra några reformer? Hur pass konstruktivt är det i förlängningen?

Från vår sida i Liberalerna välkomnar vi att det finns en del tydliga skrivningar i rådsslutsatserna, men vi anmäler avvikande mening vad gäller EU-perspektivet. Vi skulle gärna se en ståndpunkt där de här sakerna skrivs in, vad gäller Demirtaş och så vidare, och att regeringen verkligen också på allvar driver detta. Vi vill inte att regeringen bara kommer hit och säger det och sedan släpper kravet en bit i in i förhandlingarna. Vi vill att regeringen verkligen är tuff i förhandlingarna.

Anf. 58 JENS HOLM (V):

Vi anmäler också en avvikande mening, och den bygger ungefär på det jag sa tidigare: Kritiken mot Turkiet måste vara mycket hårdare. Medlemskapsförhandlingarna ska frysas helt och hållet. Allt ekonomiskt stöd, inklusive flyktingprogrammet, ska frysas. Ett vapenembargo ska införas mot Turkiet med anledning av deras invasion i Afrin. Självklart ska alla politiska fångar frigges. Demirtaş, Yüksekdağ och en del andra ska namnges.

När det gäller den sista punkten hoppas jag verkligen och förutsätter att det är det som den svenska regeringen kommer att driva i förhandlingarna.

Anf. 59 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag vill upprepa det jag sa om resurser till Turkiet. De resurser som går till mottagande av syriska flyktingar går till mottagande av syriska flyktingar i samverkan med UNHCR. Förmedlemskapsstödet går inte till regeringen utan har ställts om till stöd för civilsamhället och organisationer som verkar för demokrati samt delvis förts över till västra Balkan.

Jag försäkrar att vi kommer att driva frågan om att vara tydliga när det gäller de fängslade parlamentarikerna och hoppas att såväl Fredrik Malm som Jens Holm kan acceptera att vi inte i detalj kan säga exakt hur det kommer att utformas. Men vi känner lika starkt som ni när det gäller hur HDP och andra parlamentariker behandlas.

Vi delar också den kritik mot Turkiet som har beskrivits av flera av ledamöterna här, och vi gör bedömningen att det bästa för utvecklingen i Turkiet är att vi inte gör Erdoğan till martyr utan håller fast vid processen så som slutsatserna har beskrivit den.

Jag upprepar: Jag utesluter inte att vi kommer att få ett uttalande från EU-28 i anslutning till valen där denna kritik också kan framföras i en mer utrikespolitisk kontext.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från Sverigedemokraterna, Liberalerna och Vänsterpartiet av olika skäl.

Vi går vidare i dagordningen och kommer till dagordningspunkt 4, Förberedelser inför Europeiska rådet den 28–29 juni 2018.

Anf. 61 Statsrådet ANN LINDE (S):

Ordförande! Europeiska rådet träffas den 28–29 juni. Allmänna rådet kommer att diskutera ett utkast till slutsatser. Det är en omfattande dagordning som stats- och regeringscheferna har på bordet.

Inledningsvis tänkte jag lämna över ordet till kabinettssekreteraren för att redogöra för frågor som handlar om säkerhet och försvar, extern migration och externa relationer.

Anf. 62 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Jag börjar med migrationen. Diskussionen om migration kommer att delas upp mellan den externa dimensionen och EU:s gemensamma

asylsystem. Ann Linde kommer att redogöra för den senare delen, och jag kommer att koncentrera mig på det externa.

Ett första utkast av slutsatser har precis presenterats, och regeringen noterar att ytterligare förslag för att hantera migrations- och flyktingströmmarna förs fram däri.

Vi ställer oss principiellt positiva till förslaget om att öka möjligheterna att bidra med kapacitetsbyggande till EU:s partnerländer till stöd för säkerhet och utveckling. Vi betonar samtidigt vikten av att ODA-kriterierna, kriterierna för bistånd, ska respekteras.

Vi är beredda att överväga samfinansiering av strategiska insatser på lokal eller regional nivå, men det ska då vara specifika projekt kopplade till grundorsakerna till migration. Exempel på sådant är projekt som stöder ekonomiska möjligheter och arbetstillfällen, utbildning, stabiliseringsinsatser och förebyggande av konflikter och klimat- och miljöfrågor, som givetvis kan kopplas både till fattigdomsbekämpning och till migration.

Även säkerhets- och försvarsfrågorna kommer att dryftas där, och vi har ju varit inne på dessa frågor tidigare i dag inför jumbomötet den 25 juni. De slutsatser som kommer att antas av försvars- och utrikesministrarna är till grund för Europeiska rådets möte. I korthet förväntar vi oss att Europeiska rådet kommer att följa upp arbetet med Pesco, de försvarsindustriella utvecklingsprogrammen, försvarsfonden och den civila delen av EU:s gemensamma försvars- och säkerhetspolitik.

I tillägg till det vi sa tidigare i dag vill jag berätta att kommissionen och den höga representanten kommer att avrapportera arbetet som har gjorts för att stärka resiliensen, motståndskraften, mot kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära risker, CBRN. Det gäller också hybridhot, cyber-, desinformations- och underrättelsehot. CBRN-frågan hanteras också mot bakgrund av händelserna i Salisbury.

Rådet kommer också att ta upp frågan om den gemensamma deklARATION som ska antas vid Natotoppmötet den 11–12 juli.

Regeringen stöder på mellanstatlig och militärt alliansfri grund EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik med fokus på ökad europeisk förmåga för civil och militär krishantering. Vi anser att det är viktigt att EU:s civila krishanteringsförmåga liksom uppföljningen av hybridhot och samarbete med Nato diskuteras av Europeiska rådet. Vi välkomnar särskilt de initiativ som tas på EU-nivå för att motverka desinformation och för aktiv strategisk kommunikation.

När det gäller övriga frågor om externa relationer har inga specifika frågor ännu kommunicerats, men sannolikt kommer en förlängning av sanktionerna mot Ryssland att behandlas i marginalen av mötet. Regeringen ser ingen anledning till att lätta på sanktionerna som gäller Ryssland.

Slutligen vill jag säga att vi ställer oss bakom Nederländerna i arbetet för att bringa klarhet i nedskjutningen av passagerarplanet MH17 över Ukraina och uppmanar Ryssland att ta sitt ansvar.

Anf. 63 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi delar inte regeringens eller den övriga riksdagens syn på att vi behöver lyfta upp det migrationspolitiska området till europeisk nivå. Tvärtom behöver vi säkerställa att vi kan sätta vår egen invandringspolitik i Sverige som står i proportion till den förmåga vi har att hantera migrationsström-

marna. Då menar jag inte minst den mottagning som vi redan har haft till landet, som har varit väldigt stor. Det ställer stora krav på att vi kan driva vår egen politik i framtiden. Det kommer vi inte att kunna göra om vi släpper upp det på en europeisk nivå på detta sätt.

Vad gäller säkerhets- och försvarspolitiken är vår ståndpunkt klar även när det gäller den fråga som har varit uppe här i dag. Landsspecifika rekommendationer tycker vi inte heller är ett nödvändigt instrument på europeisk nivå eftersom även det syftar till att lägga sig i svensk inrikespolitik.

Med detta anmäler jag avvikande mening.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att vi släpper in statsrådet Ann Linde här, för det kan ju vara så att hon har saker i denna del av diskussionen som hon vill tillägga.

Anf. 65 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag tänker naturligtvis ta upp migrationsfrågorna utifrån Dublinförordningen och så vidare sedan. Men vi brukar göra så att kabinetssekreteraren får möjlighet att lämna sammanträdet efter det att hon ha svarat på frågor. Om det är acceptabelt för nämnden kanske kabinetssekreteraren kan svara på de här frågorna och sedan tar jag resten inklusive asylfrågorna.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Det är förstås en klok lösning, så vi fokuserar nu på de frågor som rör kabinetssekreterare Söder.

Anf. 67 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Det är omfattande och många frågor, och vi kommer att komma tillbaka till en del av dem på EU-nämnden i nästa vecka.

Min fråga nu rör egentligen ett förtydligande av en inte oväsentlig fråga: förlängningen av sanktionerna mot Ryssland. Kan vi få höra lite mer om hur detta kommer att hanteras? Ska jag tolka det som att man försöker göra en ganska tyst procedur av detta så att det blir någon form av A-punktsbehandling och att man inte förutser någon debatt? På ett sätt kanske det är det bästa sättet att kunna förlänga sanktionerna.

Vi vet att det alltid finns rykten inför förlängningstillfällena, och det kan finnas medlemsstater som har andra uppfattningar. Här gäller det att det går Sveriges väg. Det är min fråga.

Anf. 68 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag har en övergripande fråga dels om Ryssland, dels om migrationen, apropå den förändring som har skett i Italien. Hur påverkar det dessa två frågor, alltså Rysslandsfrågan och migrationsfrågan, och hur har utvecklingen och tongångarna varit från främst den italienska sidan på dessa två områden?

Anf. 69 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

När det gäller frågan om sanktionerna mot Ryssland bedömer vi att det bästa är om de frågorna hanteras i marginalen och införs i de sammanhang där de ska förlängas.

Vi utgår från att det faktum att inga förbättringar har skett vare sig i Krim eller i östra Ukraina innebär att det kommer att finnas en överväldigande majoritet för att vidmakthålla sanktionerna och att ordförande Tusk fortsätter det arbete han nu har gjort under många år för att skapa enighet om sanktionerna.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<De kommer att vara avvaktande på den punkten. Jag har också sett att de har fått en utrikesminister som har stor erfarenhet av EU och som vi uppfattar som en person som ser EU som ett viktigt instrument, även om det är blandat i den italienska regeringen i övrigt när det gäller förhållningssättet till EU.

När det gäller migration har vi sett utvecklingen i Medelhavet och den vägran från italiensk sida att ta emot en flyktingbåt häromdagen som innebär en hårdnande linje. Därför tror vi att det kommer att bli en diskussion om hur den så kallade Medelhavsrutten ska hanteras i fortsättningen och hur andra länder vid Medelhavet kommer att förhålla sig till en sannolikt hårdare italiensk linje. Det betyder i första hand för Malta, Frankrike och Spanien.

Jag vill inte utesluta att vi kommer att återkomma i frågorna i samband med informationen och diskussionen med EU-nämnden inför mötet nästa vecka i Europeiska rådet. De rör på sig mycket just nu.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Det är lite svårt att veta vilka frågor som kommer framöver. Det är därför vi resonerade lite i presidiet huruvida det är klokt att kabinetssekreterare Söder lämnar nämnden. Det kan ju dyka upp frågor under punkten i sin helhet. Det är svårt att förutse. Men om statsrådet Ann Linde känner att hon klarar av att hantera eventuella frågor som dyker upp under punkt 4 ...

Anf. 71 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

Vi är överens om det.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Då så. Då tackar vi kabinetssekreterare Söder för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde.

§ 4 Allmänna frågor
Statsrådet Ann Linde
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna
frågor den 14 maj 2018
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor den 26 juni 2018

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Vi fortsätter med dagordningspunkt 4.

Anf. 74 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Jag kommer nu att redogöra för resterande ämnen på dagordningen till Europeiska rådet. Den är som sagt omfattande, och jag kommer att redogöra för punkterna om intern migration, jobb, tillväxt, konkurrenskraft, innovation och digitalisering samt EU:s fleråriga budgetram.

Under våren har intensiva förhandlingar förts om Dublinförordningen med sikte på att nå en uppgörelse vid Europeiska rådets möte i juni. Länderna står emellertid mycket långt ifrån varandra. Några textförslag finns ännu inte i denna del, men regeringen anser att det är mycket viktigt att hitta en rättvis och fungerande lösning för det gemensamma asylsystemet och arbetar aktivt för att hitta en balanserad lösning i ansvars- och solidaritetsfrågan.

Statsministern tog senast i går emot Europeiska rådets ordförande Donald Tusk i Stockholm, och diskussionerna fortsätter.

Under jobb, tillväxt och konkurrenskraft väntas Europeiska rådet i slutsatserna ställa sig bakom förslaget till landsspecifika rekommendationer till medlemsstaterna och därmed avsluta den europeiska terminen för 2018.

Europeiska rådet kommer att följa upp diskussionen om beskattning av den digitala ekonomin, som ledarna hade inom ramen för ledaragendan den 22–23 mars. I den frågan menar regeringen, och många med oss, att det är viktigt att följa upp det pågående arbetet i OECD, som också innefattar flera av våra stora handelspartner utanför EU.

Digitaliseringsekonomin är i grunden ett globalt fenomen, och det är därför angeläget att hitta en global lösning på beskattningsproblemen snarare än olika regionala lösningar.

Under handelsavsnittet kommer diskussionen att präglas av handelsrelationerna med USA, konsekvenserna av Trumpadministrationens beslut att införa skyddstullar på stål och aluminium samt ny utredning om USA:s import av motorfordon. Regeringen anser att utvecklingen är mycket allvarlig och att den är ett hot mot hela det multilaterala och regelbaserade handelssystemet.

Regeringen anser därför att enighet inom EU i dessa frågor är centralt och att EU måste hålla sig till de tre pelare som kommissionen förespråkar i sin handlingslinje med anledning av USA:s skyddstullar. Det är fråga om anmälan till WTO:s tvistlösningsorgan, vilket redan har skett, motåtgärder som förväntas ske i slutet av juni och skyddsåtgärder.

Jag vill uppmärksamma nämnden på att i den skriftliga ståndpunkten har vi skrivit ”skyddstullar”, men det kan vara fråga om andra

skyddsåtgärder, till exempel kvoter. Därför ska det vara ”skyddsåtgärder” och inte ordet ”skyddstullar”.

Stats- och regeringscheferna kommer också att följa upp middagsdiskussionen på det informella mötet i Sofia den 16 maj. Där diskuterades innovation och digitalisering och deras betydelse för att stärka EU:s framtida konkurrenskraft och välbefinnande.

Det finns ett brett stöd bland medlemsstaterna för en förnyad EU-agenda för forskning och innovation. Mer stöd behöver ges till banbrytande innovationer som har potential att skapa nya marknader. Regeringen anser att innovationsarbetet behöver ges högre prioritet. Det behövs en helhetssyn och ett mer systematiskt arbete med innovationer inom EU. Slutsatserna pekar också på behovet av att gå vidare i arbetet för en modern europeisk digitaliseringspolitik.

Regeringen välkomnar de senaste initiativen som kommissionen har presenterat om bland annat artificiell intelligens. Nu är det viktigt att vi verkligen går i mål med den digitala inre marknadsstrategin under den här lagstiftningsperioden. Förhandlingarna behöver slutföras, men vi behöver också se bättre efterlevnad av lagstiftningen ute i medlemsstaterna för att en verklig digital inre marknad ska komma på plats.

Herr ordförande! Kommissionen har nu presenterat alla sina sektorsförslag för EU:s fleråriga budgetram, och kommissionen pressar nu rådet för en snabb förhandlingsprocess med ett förhandlingsavslut före valen till Europaparlamentet våren 2019. Här anser regeringen att det är viktigare med en bra budgetram än en snabb process.

Anf. 75 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen!

Jag har några frågor på lite olika områden.

Först är det USA och det handelskrig som är under uppsegling nu. Kvarstår det faktum att USA fortfarande inte utser domare i WTO – som ett instrument för att inte kunna avgöra de tvister som uppstår i sammanhanget?

Vad gäller migrationen har regeringen så här långt fått ett brett mandat att förhandla. Apropå de pågående diskussionerna i Europa just nu undrar jag hur långt regeringen är beredd att gå för att nå en uppgörelse i migrationsfrågorna, som ju är flera till antalet. På senare tid har dessutom i sammanhanget frågan om ett förstärkt gränsskydd, i praktiken Frontex, kommit upp. Vad är regeringens inställning till de propåer som nu finns från Tyskland och Frankrike i den frågan?

Anf. 76 Statsrådet ANN LINDE (S):

Eskil Erlandsson har helt rätt att USA fortsätter att blockera utnämningen av domare till Appellate Body, som är steg två i tvistlösningsmekanismen. Frågan diskuterades på förra handelsministermötet.

Det har varit hårda diskussioner med USA om vikten av att inte blockera på det sättet. Dessutom har USA hittills, och där finns inget tecken på något annorlunda, följt utslag i WTO. Både USA och Kina har gjort så, trots allt som har hänt. I oktober avgår en domare, vilket gör att det inte längre går att fatta beslut. Vi hoppas naturligtvis att USA ska ändra sin policy, men det finns inga tecken på det – dessvärre.

Sedan var det frågan om migrationen och hur långt regeringen är beredd att gå för att få en uppgörelse. Vi har ännu inte fått några texter på de områdena. Statsministern kommer till EU-nämnden på onsdag i nästa vecka, och då får vi se. Det som händer nu är att Donald Tusk åker till de viktigaste huvudstäderna i denna fråga. Han var i går i Stockholm. De dagar som kommer ska han bland annat besöka Rom.

Kabinettssekreteraren sa att vi ser att den nya italienska regeringen är tuff i förhandlingarna. Så vi förväntar oss att i slutet av veckan kommer Tusk att ha en bättre bild av var gränserna går för att försöka föreslå en uppgörelse. Sedan får vi se i början av nästa vecka.

Det går inte att säga hur långt vi eventuellt kommer att föreslå att gå med på en uppgörelse. Hittills har vi sagt att vi står kvar vid vår linje att alla ska ta ett ansvar.

Ett starkt gränsskydd har regeringen bejakat hela tiden. Frontex ska få tillräckligt med resurser. Det är också en av de frågor vi driver i MFF-förhandlingarna.

Anf. 77 ORDFÖRANDE:

Jag ger mig själv ordet som representant för Miljöpartiet.

Inför Europeiska rådet i oktober hade vi samråd om de frågor som diskuteras även inför det här rådet. Jag är glad att statsministern var tydlig med att Sveriges regering står upp för asylrätten och värnar Genèvekonventionen. Efter den diskussionen har det kommit förslag från partier i Sverige och partier i andra länder där man inte vill se att människor ska kunna söka asyl i enskilda medlemsländer. Man tänker sig att det ska ske i externa läger utanför EU. Jag är glad att både statsministern och migrationsministern vid många tillfällen har avfärdat den typen av förslag och står upp för Genèvekonventionen.

Anf. 78 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för de svar jag fick tidigare.

Som en följd av tidigare ställda frågor blir min fråga nu: Vad var regeringens budskap till rådets ordförande under sammanträffandet i går på det viktiga migrationsområdet?

Anf. 79 Statsrådet ANN LINDE (S):

Det finns ingen som helst risk att vi säger något mot asylrätten. Vi har haft samma linje, och den fortsätter vi att ha. Men det kan komma olika former när det gäller att komma framåt i migrationsfrågorna som gör att man kan se en uppgörelse.

Det är nästan ingen som tror på att frågan löses i juni, men vi vet inte vad som kommer eftersom texten inte finns.

Jag vet inte vad Donald Tusk och statsministern talade om i går, ska jag säga ärligt, utan ni får fråga statsministern när han kommer hit.

Jag förutsätter att det är samma linje som vi har haft hittills.

Om ingen medarbetare från Statsrådsberedningen vet något? Nej.

Anf. 80 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Då går vi över till återrapporten från mötet i rådet den 14 maj 2018, om det finns något där som statsrådet önskar tillägga.

2017/18:40
20 juni

Anf. 81 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Jag har inget att tillägga utöver den skriftliga rapportering som EU-nämnden har fått.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Det föreligger inga frågor från nämnden.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Uppföljning av Europeiska rådets möte.

Anf. 83 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Allmänna rådet har till uppgift att följa upp tidigare möten i Europeiska rådet. Som regeringen tidigare har pekat på anser vi att arbetet med stärkt uppföljning av slutsatser skapar förutsättningar för bättre och snabbare genomförande av gjorda överenskommelser.

Något underlag om uppföljningen av tidigare möten i Europeiska rådet föreligger ännu inte. Detta är en informationspunkt, så någon diskussion är inte att vänta.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Europeiska planeringsterminen.

Anf. 85 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! De landspecifika rekommendationerna inom europeiska terminen ska samlats godkännas av allmänna rådet och sedan överlämnas till Europeiska rådet. Samråd med EU-nämnden om rekommendationerna har tidigare skett inför Epscorådet och äger senare i dag rum inför Ekofinrådet.

Rekommendationerna är inte rättsligt bindande. Regeringen ser rekommendationerna som ett instrument för att uppmuntra en ansvarsfull ekonomisk politik och uppfyllelse av de mål som har satts upp inom EU.

Samtidigt är det ytterst parlamenten i medlemsländerna som beslutar om utformningen av den nationella ekonomiska politiken.

Med det sagt föreslår jag att Sverige vid allmänna rådet godkänner årets landsspecifika rekommendationer, så att de kan överlämnas till Europeiska rådet.

Anf. 86 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi vill inte att de landsspecifika rekommendationerna godkänns. Vi tycker att det här instrumentet är onödigt och att de inte behövs. Jag vill anmäla avvikande mening.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, IIA – Genomförande.

Anf. 88 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Ordförandeskapet kommer att informera om vilka åtgärder som har vidtagits för genomförande av det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning, vilket antogs 2016.

Informationen förväntas fokusera på de områden där det bulgariska ordförandeskapet har fokuserat sitt arbete under våren.

Det handlar bland annat om kriterier för val mellan delegerande akter och genomförandeakter, informationsutbyte om förhandlingar om internationella avtal och olika typer av it-verktyg som stöd för institutionerna i lagstiftningsprocessen.

Det planeras ingen diskussion om avtalet på detta möte. Men om det finns utrymme kan det bli aktuellt att jag gör ett inlägg för att ge stöd till ett inlägg som vi tror kommer från Nederländerna om vikten av fortsatt arbete med delarna i avtalet som bidrar till öppenhet och sårbarhet.

Anf. 89 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Rättsstatsprincipen i Polen.

Anf. 90 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Som ni vet aktiverade kommissionen den 20 december 2017 artikel 7.1 i EU-fördraget med anledning av den oroväckande utvecklingen av rättsstatens principer i Polen. Kommissionen menade att effekterna av de många lagar som hade antagits under två års tid utsatte rättsväsendets oberoende och maktindelning i Polen för allvarliga risker.

Sedan dess har dialogen mellan den polska regeringen och kommissionen intensifierats. Polen har genomfört vissa lagändringar för att efterkomma kommissionens rekommendationer.

Under våren har kommissionen vid upprepade tillfällen uppdaterat rådet om utfallet av dialogen med den polska regeringen. Vid det senaste mötet i rådet välkomnade kommissionen de lagändringar som har genomförts. Men kommissionen framhåller också att man inte var tillräcklig för att avskryva risken för ett systematiskt hot mot rättsstatens principer i Polen.

Kommissionen har därför föreslagit att rådet i juni fullföljer sina åtaganden enligt artikel 7.1 i EU-fördraget genom att "höra" den berörda medlemsstaten, på engelska hearing, det vill säga Polen. Detta är också vad medlemskretsen i Coreper beslutat ska ske vid allmänna rådets möte nästa vecka.

Eftersom detta är första gången som artikel 7.1 i fördraget tillämpas är formerna för att höra Polen ännu inte fastställda. Baserat på den information som vi hittills har fått föreslås att Polen och kommissionen vid nästa rådsmöte ges tillfälle att redogöra för sin syn på utvecklingen för rättsstatens principer i Polen. Därefter ska medlemsstaterna ges tillfälle att kommentera och ställa frågor till den polska delegationen.

Diskussioner pågår ännu i Bryssel om formerna för att höra Polen. Bland annat diskuteras kommissionens respektive ordförandeskapets roll samt antal sessioner som ska ägnas åt proceduren.

Sverige arbetar med våra likasinnade för att proceduren ska bli så tydlig, transparent och inkluderande som möjligt. Vi hoppas att detta blir klart under dagen.

Om allt fortskrider enligt ordförandeskapets planering avser jag att vid rådsmötet upprepa följande.

För det första: Sveriges förtroende för kommissionens hantering och bedömning av den oroande utvecklingen av rättsstatens principer i Polen.

För det andra: Sveriges stöd för dialogen mellan kommissionen och Polen inklusive de åtgärder som Polen nyligen har vidtagit.

För det tredje: Vår uppmaning till den polska regeringen att skyndsamt efterkomma kommissionens rekommendationer.

Detta framförde jag även till min polske kollega, EU-minister Konrad Szymański, i samband med hans besök i Stockholm i fredags.

Vid en utfrågning kommer medlemsstaterna att ges möjlighet att ställa konkreta frågor till den polska regeringen om deras rättsreformer.

Eftersom vi ännu inte har fått information om vilket tematiskt fokus utfrågningen nästa vecka kommer att ha har vi ännu inte kunnat formulera en specifik fråga.

Jag avser att utgå från kommissionens rekommendationer och fråga hur den polska regeringen avser att komma till rätta med det systematiska hot mot rättsstatens principer som kommissionen har identifierat. Det är mycket möjligt att det blir fler utfrågningar längre fram. Så länge som kommissionen gör bedömningen att ett systematiskt hot mot rättsstatens principer föreligger menar vi att frågan bör kvarstå på rådets dagordning.

För regeringens ställningstagande blir kommissionens analys och utvärdering av den polska regeringens samlade svar viktiga liksom kommissionens rekommendationer för den fortsatta processen.

Respekt för EU:s värden är kttet som håller unionen samman, och det är en förutsättning för ett fungerande samarbete inom unionen och för det ömsesidiga förtroendet för varandras rättssystem.

EU kan bara agera med trovärdighet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i andra delar av världen om vi själva lever upp till dessa principer.

Anf. 91 FREDRIK MALM (L):

Herr ordförande! Det här är oerhört viktiga frågor. Sedan Lag och rättvisa fick makten i Polen har auktoritära krafter och auktoritära tendenser normaliserats.

Vi från Liberalerna har här i riksdagen tagit upp frågan med regeringen genom skriftliga frågor och på andra sätt. Vi har efterlyst att Sverige ska driva på för just detta. Vi har noterat att regeringens position har varit att så att säga ta rygg på kommissionen och hänvisa till vad kommissionen gör.

Vi menar att Sverige måste driva på i den här frågan. Om man nu aktualiserar ett artikel 7-förfarande – det handlar ju om rösträtt i rådet och annat – finns det väl risk för att det blockeras av någon annan medlemsstat närstående Polen. I så fall blir frågan om inte Sverige bör driva på för att till exempel kunna hålla inne med subventioner till jordbruk och landsbygdsutveckling.

Jag undrar hur regeringen ser på detta.

Anf. 92 Statsrådet ANN LINDE (S):

Tack så mycket för Fredrik Malms fråga!

Är det någonting som jag har gjort hela tiden så är det att driva på i denna fråga. Jag uppfattade att jag hade EU-nämndens förtroende för det. Trots det blev jag KU-anmäld just i denna fråga.

Därför vill jag vara tydlig med att jag hela tiden söker EU-nämndens stöd för att fortsätta med detta, precis som jag har gjort hittills.

Att hålla inne EU-medel är just det som Sverige och Italien tog initiativ till. Det har nu blivit hela kommissionens politik, nämligen konditionalitet i budgeten. Det är en stor framgång för oss. Det var vi som böjde att driva den här frågan. Det betyder att i det nya förslaget i MFF från kommissionen står det att konditionalitet när det gäller rättsstatens principer ska införas. Vi har verkligen varit aktiva i denna fråga, och vi har fått med oss många.

Med det sagt måste jag ändå säga att det finns en risk för att om det kommer till en omröstning krävs stöd av 22 länder. Det är inte säkert att det blir 22 länder. När vi i Coreper i förra veckan beslutade att genomföra en hearing var det bara 14 länder som ställde upp på det. Det var en rad länder som motsatte sig detta, trots att hearing formellt sett ingår i artikel 7.1, så det ska hållas en hearing.

Jag har sagt det förut, och jag säger det igen: Det finns inte en självklarhet i att om det går till omröstning kommer den linje som vi hela tiden har eftersträvat att bli den linje som vinner. Trots detta har Polen genomfört en del förändringar som ändå är ett positivt steg på vägen.

Anf. 93 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Jag tackar för svaret. Men det bör väl i så fall reflekteras i standpunkten, vilket det inte riktigt gör. Det står till exempel i näst sista stycket att regeringen ”kan” stödja ett sådant förslag.

Anf. 94 Statsrådet ANN LINDE (S):

Vi kan ändra till ”bör” eller ”skall”. Vi skriver ”kan” därför att man brukar skriva det i texterna. När man skriver ”kan stödja” innebär det att vi stöder. Men vi har inga problem med att ändra det ordet, om det är EU-nämndens mening.

Anf. 95 ORDFÖRANDE:

För tydlighetens skull ändrar vi det till ”kommer att”.

Jag konstaterar att det finns ett stöd för regeringens här redovisade inriktning med en språklig justering.

På dagordningen har vi nu övriga frågor. Finns det något där som statsrådet önskar tillägga?

Anf. 96 Statsrådet ANN LINDE (S):

Det finns inga övriga frågor, men jag vill informera nämnden om att man planerar att hålla en ministerlunch vid allmänna rådet. Vid lunchen kommer det att vara en diskussion om kommissionens förslag till ny flerårig budgetram. Jag redogjorde för de svenska standpunkterna i EU-nämnden inför allmänna rådet i maj, och dessa gäller fortfarande.

Det var även en överläggning i finansutskottet i går då Hans Dahlgren,
Max Elger och Leif Jakobsson redogjorde för frågan.

2017/18:40
20 juni

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen.

§ 5 Allmänna frågor (art. 50)

Statsrådet Ann Linde

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna
frågor artikel 50 den 14 maj 2018**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor artikel 50 den 26 juni 2018**

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Vi börjar med återrapport från mötet i rådet den 14 maj.

Anf. 99 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Jag har ingenting att tillägga utöver den skriftliga rapportering som nämnden har fått.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Förberedelser inför Europeiska rådets möte (art. 50).

Anf. 101 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Allmänna rådet ska i artikel 50-sammansättningen förbereda Europeiska rådets behandling av läget i brexitförhandlingarna på basis av chefsförhandlare Michel Barniers redogörelse. Förhandlingarna har under våren fokuserat på frågan om den irländska gränsen. Storbritannien lade den 7 juni fram ett dokument om det som kallas den irländska backstoppen, som ska säkerställa att det inte blir en hård gräns om saken inte kan lösas inom ramen för de fortsatta förhandlingarna mellan EU och Storbritannien.

Som nämndens ledamöter säkert vet avser det brittiska förslaget ett tillfälligt tullarrangemang som i praktiken innebär en tullunion mellan EU och hela Storbritannien. Till skillnad från EU:s förslag till backstop, som är en begränsad lösning för Nordirland, innefattar det brittiska förslaget ingen reglering av enhetlighet om regler för varor. Detta innebär att förslaget inte fullt ut kan nå målet om en helt öppen gräns. Britterna är medvetna om detta och säger i sitt papper att de ska återkomma till frågan. Förslaget har mottagits avvaktande från EU-sidan, och det har stått klart att frågan inte skulle kunna hinna lösas i tid till Europeiska rådets möte den 29 juni.

I övrigt har EU:s förhandlare varit optimistiska om att betydande framsteg när det gäller utträdesavtalets övriga delar borde kunna nås i tid till Europeiska rådets möte. Parallellt med förhandlingarna om utträdesavtalet pågår nu förhandlingar om ramverket för den framtida förbindelsen. Resultatet avses bli en gemensam politisk deklaration som inte blir en del av utträdesavtalet men som det refereras till i utträdesavtalet.

Framtidsförhandlingarna har inte gjort några större framsteg. Men Storbritannien har på senare tid presenterat en mängd förhandlingsdokument som tydliggör den brittiska positionen. Man har också utlovat en så kallad vitbok om helheten av den framtida ekonomiska relationen som man önskar se den. Som vi förstår ska den komma i juli.

Under gårdagen kom det ett första utkast till slutsatser för Europeiska rådet den 29 juni. Dessutom kom det i går kväll ett gemensamt uttalande om läget från parterna i förhandlingen. Nämnden har fått del av dessa dokument, som bekräftar att mer än fyra femtedelar av texten till utträdesavtalet är överenskommen, men att bland annat den så kallade backstoppen och reglerna om tillämpning och tvistlösning återstår. Parterna är överens om att arbeta för att så snart som möjligt lösa återstående delar.

Vår förhoppning är därmed att de fortsatta förhandlingarna ska bli framgångsrika. Inför avslutet i höst bör junitoppmötet anta slutsatser med inriktning på en konstruktiv slutförhandling om utträdesavtalet, särskilt vad gäller den irländska frågan och den gemensamma deklARATIONEN om den framtida relationen. Det kommer att bli statsministern som samråder med nämnden om slutfasen av arbetet inför Europeiska rådet.

Anf. 102 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag tackar statsrådet för redovisningen.

Jag har en undran: Vilken är statsrådets bedömning av det brittiska parlamentets inflytande i de här diskussionerna och avtalsförhandlingarna?

Min andra frågeställning rör tidsplanen. Är det statsrådets bedömning att alla parlament kommer att hinna godkänna de avtal som komma skall i den här frågeställningen?

Anf. 103 Statsrådet ANN LINDE (S):

När det gäller Eskil Erlandssons fråga om det brittiska parlamentet kan jag säga att det händer oerhört mycket där just nu. Vi hade häromdagen direktkontakt via video med vår ambassadör, där han redogjorde för detta.

Det kommer nästan varje dag olika förslag från både överhuset och underhuset, som är de som fattar besluten. Det senaste är att man diskuterar det som kallas ”a meaningful vote”. Det handlar om att man i parlamentet vill kunna ha en omröstning om slutresultatet och att en sådan omröstning ska innebära antingen att man ger okej eller att man skickar tillbaka förhandlingsresultatet för fortsatta förhandlingar. Det är ju ingenting som EU som sådant säger ja eller nej eller bra eller dåligt till, utan vi bara lyssnar och ser vad som händer.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Men som sagt händer det saker varje dag. Jag vet inte om Jan Olsson, som följer detta nästan per timme, kan tillägga något.

Anf. 104 Ambassadör JAN OLSSON:

Precis som statsrådet säger händer det här hela tiden. Men just i dag är det väl så att den så kallade pingpongen mellan överhus och underhus nu kommer tillbaka med det här förslaget om ”meaningful vote” i underhuset. Nu ska underhuset rösta igen om hur stort inflytande parlamentet ska kunna få om man inte är nöjd med resultatet. Det här är en fråga som rör den konstitutionella ordningen mellan regering och parlament i Storbritannien. Därför försvarar regeringen sitt prerogativ att vara den som förhandlar. Men parlamentet trycker på för att framför allt kunna förhindra att det blir en väldigt hård brexit, vilket ett utträde utan avtal skulle vara.

Anf. 105 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag ska också svara på den andra frågan, som gäller tidsplanen. Vårt antagande är att EU:s relation med Storbritannien inte kommer att bestå av bara ett enda avtal. Det kan tänkas att olika delar kommer att träda i kraft vid olika tidpunkter. Det är svårt att sja om hur långt vi har kommit till den 1 januari 2021, när övergångsarrangemangen ska ta slut. Men det finns mekanismer för provisorisk tillämpning av avtal som kan vara användbara.

Jag tror också – och det har man börjat tala om alltmer – att man kan behöva ha möjlighet att i utträdesavtalet säga att man kan förlänga själva övergångsperioden. Det är inget som har kommit upp på bordet konkret, men fler och fler pratar om att det verkar tajt med tiden. I så fall kommer ju Storbritannien att komma in på den nya sjuåriga budgeten. Då måste Storbritannien vara berett att betala för det.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

På den här rådsdagordningen har vi då kvar dagordningspunkt 4, Övriga frågor. Finns det något som statsrådet Linde önskar tillägga där?

Anf. 107 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Vi har inga övriga frågor.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi statsrådet Ann Linde och hennes medarbetare för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde. Vi önskar er en trevlig helg, när den kommer.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar miljöminister Karolina Skog med medarbetare välkomna till EU-nämndens sammanträde.

Först på dagordningen har vi två återrapporter, dels från rådet den 5 mars 2018, dels från det informella ministermötet den 10–11 april. Finns det något där som miljöministern önskar tillägga?

Anf. 110 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Nej, jag har inga kommentarer.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Vi går in på rådsdagordningen. Där har vi först punkt 3, Förordningen om normer för minskade koldioxidutsläpp från personbilar och lätta nyttofordon.

Anf. 112 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Vi har de senaste åren fått i princip all lagstiftning på plats som EU behöver för att kunna nå sina mål på klimatområdet till 2030. Men vi vet alla att de målen inte kommer att räcka för att nå Parisavtalets temperaturmål och klara att undvika de värsta konsekvenserna av klimatförändringarna. Vi ser därför att även EU:s klimatmål behöver höjas och välkomnar att riksdagen under våren gett regeringen sitt stöd för att även EU bör anta ett mål om att utsläppen ska vara netto noll senast 2050. Men vi måste också redan nu arbeta vidare och se till att all relevant EU-lagstiftning blir konsistent med Parismålen. I det sammanhanget hör koldioxidkraven på lätta fordon, som vi ska diskutera på rådet på måndag, till det viktigaste.

Till rådsrådet har ordförandeskapet cirkulerat två diskussionsfrågor, dels vilka målnivåer för genomsnittliga utsläpp av koldioxid från personbilar respektive lätta nyttofordon som medlemsländerna vill se, dels vilken inställning medlemsstaterna har till kommissionens förslag om incitament för noll- och lågutsläppsfordon. En annan fråga som antagligen kommer att diskuteras är den modell som fördelar EU-målen mellan tillverkarna.

Kommissionen föreslår följande om de nya EU-målen: Under 2021 ska fordons utsläpp beräknas enligt den nya testmodellen WLTP, som bättre avspeglar utsläpp vid verklig körning än den nuvarande metoden. Till 2025 ska utsläppen minska med 15 procent jämfört med 2021 års nivå. Till 2030 ska utsläppen minska med 30 procent jämfört med 2021 års nivå. Den modell som fördelar EU-målen mellan tillverkarna behålls, men justeras så att viktparametern successivt avvecklas. Vidare föreslår kommissionen bland annat nya incitament för noll- och lågutsläppsfordon, skärpta

kontroller av deklarerade och verkliga utsläpp samt borttagning av undantaget för nisch tillverkare.

Förhandlingarna i rådets arbetsgrupp har hittills till stor del handlat om tekniska frågor och Frankrikes förslag att avskaffa modellen som fördelar EU-målen mellan tillverkarna. Några länder har framfört att de vill se en högre ambitionsnivå för EU-målen än kommissionens förslag. Men en majoritet av länderna har ännu inte tagit ställning. Regeringen är positiv till kommissionens förslag om successiva ändringar i modellen som fördelar EU-målen mellan tillverkarna. Det är däremot fel tidpunkt att nu genomföra genomgripande förändringar i modellen och därmed plötsligt skapa helt nya förutsättningar för tillverkarna.

Regeringen kan också stödja kommissionens förslag till incitament för noll- och lågutsläppsfordon i form av rabatt för utsläppsmålet för tillverkare med en hög försäljningsdel av dessa fordon. Regeringens uppfattning är att kommissionens liggande förslag är väl avvägt och anser att det är riktigt att incitamenten ska ha en styrning mot rena elbilar. Regeringen anser däremot att ambitionsnivån i målen behöver höjas jämfört med kommissionens förslag. I enlighet med förslag från berörda svenska myndigheter som har analyserat frågan under våren anser regeringen att EU-målen bör höjas till 25 procents reduktion till 2025 och 50 procents reduktion till 2030, båda jämfört med 2021 års nivå.

Målet till 2030 bör vara indikativt, förutsatt att den föreslagna ambitionsnivån om 50 procent inte sänks, med hänsyn till den osäkerhet som finns om hur snabbt nollutsläppsfordon får genomslag i olika delar av Europa. Det innebär att ett 2030-mål om 50 procents reduktion behöver ses över grundligt vid den planerade översynen 2024 och därefter bekräftas eller ändras.

I denna översyn bör en bred analys genomföras av kommissionen, exempelvis av hur medlemsstaterna har fullgjort sina skyldigheter att bygga ut laddinfrastrukturen och andra nödvändiga samhällsfunktioner för att klara en fordonsflotta med enbart eldrift.

Anf. 113 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag hänvisar till vår avvikande mening som framfördes i miljö- och jordbruksutskottet i mars.

Anf. 114 JENS HOLM (V):

Vi tycker att det är bra att Sverige driver på för högre ambitioner. Men tyvärr räcker det inte att verka för en halvering av utsläppen till 2030 om vi ska uppnå de målsättningar vi har åtagit oss i Paris och nationellt. I Sverige vill vi ju minska utsläppen från transportsektorn med 70 procent, och då är det lite märkligt att regeringen inte driver samma linje på EU-nivå.

Det är också märkligt att kraven ska vara indikativa, alltså att de inte ska vara bindande och kan justeras uppåt eller nedåt 2024. Varför driver vi icke bindande krav på EU-nivå när vi har bindande krav i Sverige? Förutsättningarna är ju desamma.

Det är bra att den så kallade viktparametern ska avvecklas. Annars gynnas produktion av stora, tunga bilar med större utsläpp. Ministern sa dock att den ska avvecklas successivt, och då borde det rimligen finnas en tidsplan för när viktparametern inte längre ska finnas. Finns det en sådan,

eller har regeringen ett förslag på när viktparametern ska vara helt borttagen?

2017/18:40
20 juni

Anf. 115 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Min fråga sammanfaller med Jens Holms fråga. Varför fortsätter regeringen att använda ordet ”indikativt” trots att man lade till en sats i den förändrade ståndpunkten efter utskottsbehandlingen i går? Vore det inte rimligt att använda ordet ”bindande” i stället för att göra det tillägg som man gjorde efter utskottsbehandlingen, för det är ju innebörden som jag tolkar det?

Anf. 116 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Jag ska börja med att kommentera orden ”bindande” och ”indikativt”, för de ska inte blandas samman.

Kommissionens förslag är att vi ska ha bindande mål, det vill säga att om biltillverkarna inte uppnår målen kommer det att finnas straffavgifter. Regeringen har ingen avvikande mening här, för självklart ska målen vara bindande.

Vad gäller målet för 2030: Om vi kan övertyga de andra medlemsländerna om ett så högt mål som 50 procents reduktion menar vi att det ska sättas indikativt i den meningen att det ska fastslås och sedan göras en utvärdering 2024, och efter denna utvärdering ska målet antingen bekräftas eller ändras.

Det ska vara en bred utvärdering, och en faktor som vi menar behöver utvärderas är utbyggnaden av laddinfrastruktur. Det är viktigt att kommissionen tar ansvar för att utvärdera detta eftersom det är en faktor som ligger utanför bilproducenternas kontroll. Om vi sätter ett bindande mål med en straffavgift är det viktigt att alla medlemsländer tar sitt ansvar för att möjliggöra för bilproducenter att nå målet, och laddinfrastrukturen är en sådan förutsättning.

Det finns ett direktiv där länderna förbinds att bygga ut laddinfrastrukturen, och detta direktiv kommer att börja implementeras i år. Just nu vet vi alltså väldigt lite om hur denna implementering kommer att gå.

Vi tycker att det är rimligt att erkänna att detta ansvar inte bara ligger på bilproducenterna utan också på medlemsstaterna.

Den justering som gjordes på miljö- och jordbruksutskottet i går var efter ett förslag från Centerpartiet. Jag uppfattade att det stöddes av Moderaterna eftersom den moderate ledamoten hjälpte till med formuleringen. Det handlade om att förtydliga vår tanke om att ett indikativt mål är helt kopplat till den höga ambitionsnivån om 50 procent. Om förhandlingarna leder till att en lägre målnivå diskuteras kan vi inte gå med på att det är indikativt, utan det är 50 procent och indikativt som gäller.

Detta är regeringens mening, och efter förslag från Centerpartiet på MJU i går förtydligades det i ståndpunkten.

Jag ska också svara Jens Holm vad vi menar med successiv utfasning av viktparametern. Det är viktigt att förstå kontexten. Det vi kommer att diskutera på rådet är ett förslag från Frankrike, som vill göra stora och abrupta förändringar i fördelningen av ansvar mellan biltillverkare. Vi uppfattar Frankrikes förslag som protektionistiskt. Det handlar om att ska-

pa fördelar för deras biltillverkare. Vi uppfattar inte att det handlar om att höja ambitionsnivån.

Vi menar, precis som kommissionen, att viktparametern ska tas bort men att det ska göras successivt och att vi inte abrupt ska ändra förutsättningarna för marknaden. Detaljerna i förslaget kommer att lösas ut i tekniska arbetsgrupper. Regeringen har ingen ståndpunkt om slutår, utan ståndpunkten är att de ska ske successivt. Det ska ställas mot att Frankrike vill göra det här och nu och snabbt, vilket vi inte kan gå med på.

Anf. 117 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Herr ordförande! Miljöministern nämner hur hon uppfattade gårdagens sammanträde och vad Moderaternas åsikt var. Jag vill bara säga att det var rätt uppfattat.

Anf. 118 JENS HOLM (V):

Sverige uppfattar det franska förslaget som protektionistiskt. Det kanske det är; jag har inte analyserat det i detalj. Men låt oss komma ihåg att när det gäller biltillverkning är alla länder tyvärr sig själv närmast. Så är det även med Sverige i många fall. Volvo tillverkar ju stora, tunga personbilar.

Det är lite märkligt att Sverige inte kan driva en tydlig utfasning av viktparametern, vilket man gör när man tidsätter det.

Jag hänvisar till vår avvikande mening i miljö- och jordbruksutskottet. Vi vill bland annat att minskningen ska vara 80 procent till 2030, och det är också den målsättning vi har på Sverigenivå.

Anf. 119 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening från Sverigedemokraterna och en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går till dagordningspunkt 4, Direktiv om kvaliteten på dricksvatten.

Anf. 120 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Vid miljörådet väntas en riktlinjedebatt om omarbetningen av dricksvattendirektivet. Under våren har direktivet diskuterats i rådsarbetsgrupp, och ordförandeskapet har presenterat ett kompromissförslag.

På rådsmötet kommer diskussionen att handla om artikel 10, om material i kontakt med vatten, och artikel 13, om tillgång till dricksvatten. Ordförandeskapet har inför mötet skickat ut frågor avseende dessa artiklar.

Regeringen välkomnar överlag omarbetningen av dricksvattendirektivet.

När det gäller artikel 10 om material i kontakt med vatten har regeringen följande ståndpunkter: Regeringen vill ha mer enhetliga regler på EU-nivå för material i kontakt med dricksvatten. Det är viktigt ur ett hälso- och miljöperspektiv med tydliga regler för produkter och material som kommer i kontakt med dricksvatten samtidigt som handelshinder på den inre marknaden måste reduceras. Regeringen anser att det finns olika möjliga lösningar för att harmonisera regler om material i kontakt med

dricksvatten samtidigt som hänsyn tas till hälsa, miljö och teknisk innovation. En fortsatt analys krävs.

Eftersom material i kontakt med dricksvatten inte bara är en handelsfråga utan även berör hälso- och miljöaspekter behöver det finnas en viss flexibilitet för medlemsstater att ställa högre krav. Den rättsliga grund som dricksvattendirektivet baseras på innebär möjligheter att införa eller behålla strängare skyddsåtgärder så länge de är förenliga med fördraget och anmäls till kommissionen.

När det gäller artikel 13 om tillgång till dricksvatten har regeringen följande ståndpunkter: Regeringen stöder ambitionen att förbättra tillgången till säkert dricksvatten så att EU lever upp till åtagandena i FN:s mål 6 om hållbar utveckling och det tillhörande delmålet om att säkra dricksvatten för alla.

Regeringen är även positiv till att ambitionen att bättre tillgång till dricksvatten ska ha stor betydelse för att minska mängden plastflaskor. En minskad mängd plastflaskor är viktigt för att nå målen i plaststrategin.

Regeringen vill gärna se en fördjupad analys av förslaget i relation till proportionalitetsprincipen och hur syftet med bättre tillgång till dricksvatten kan regleras.

Det är angeläget att hitta en avvägning mellan strävan att främja tillgången till dricksvatten i EU:s medlemsländer och samtidigt upprätthålla proportionalitetsprincipen.

Anf. 121 JENS HOLM (V):

Det är något som inte riktigt hänger ihop i den svenska positionen. Å ena sidan hänvisar regeringen och miljöministern till miljögaranti och att man ska kunna gå före på medlemsstatsnivå och vidta högre skyddsåtgärder, vilket är jättebra. Å andra sidan trycker man mycket på att handelshinder på den inre marknaden måste reduceras, och man talar om harmonisering, alltså att det ska bli likadant i alla länder.

Jag har lite svårt att se att rätten till dricksvatten är en sådan otroligt viktig handelsfråga. Jag säger som medskick att jag tror att det är en farlig strategi att trycka så mycket på handel, konkurrens och harmonisering när det handlar om att skydda vatten. Inför man ett nationellt förbud mot vissa plastsorter kan då ett annat land hävda att det är ett handelshinder.

Jag hoppas att ni i fortsättningen trycker mindre på handel och konkurrens och mer på rätten till rent vatten och att gå före på nationell nivå.

Anf. 122 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Jag vill poängtera att det är två olika punkter. De ena handlar om material i kontakt med vatten, och den andra handlar om tillgång till vatten. Det är självklart att frågan om material i kontakt med vatten handlar om tillgången till rent vatten, det vill säga vatten fritt från kemikalier.

I dag saknas helt EU-gemensamma regler om material i kontakt med vatten. Att vi säger att vi vill ha harmoniserade regler innebär att vi vill att det kommer ett regelverk på plats eftersom det i dag är helt uppdelat. Denna uppdelning håller tillbaka introduktion av ny teknik eftersom länderna har olika regler. Det finns flera svenska företag som har innovationer och ny teknik framme, men de kan inte sälja det till andra

medlemsländer på grund av att regelverket är så olika. Det tycker vi är olyckligt, och vi ser att en harmonisering av reglerna både kan bygga en standard och främja att ny, bra teknik med mindre kemikalier kan spridas inom EU.

Samtidigt är det viktigt att vi behåller möjligheten för länder att ha starkare regler. Sverige har bland annat starka regler om vissa kemikalier i plast kopplat till relining, så det är viktigt att vi behåller denna rätt.

Vi ser att det kan gå hand i hand miljömässigt och handelsmässigt att få harmoniserade regler på plats, men vi ska inte gå så långt att länder inte kan gå före om de vill ha högre ambitioner.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Slutsatser om förverkligande av EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin.

Anf. 124 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Under våren har rådsslutsatser om EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin behandlats i rådsarbetsgrupp. Slutsatserna fokuserar framför allt på tre områden: plaststrategin, gränssnittet för kemikalier, produkter och avfall samt övervakningsramverket för cirkulär ekonomi.

Sverige har verkat för att skrivningar inom följande områden inkluderas i slutsatserna:

1. uppmuntringar till kommissionen att ta fram förslag om oavsiktligt bildade mikroplaster som leder till utsläpp
2. vikten av åtgärder som begränsar exporten av plastavfall
3. åtgärder som leder till ökad andel biobaserad råvara i plastprodukter och produktion
4. utfasning av särskilt farliga ämnen.

Sverige har fått gehör för ståndpunkterna under framtagandet av slutsatserna. Regeringen föreslår därför att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom antagandet av slutsatserna.

Anf. 125 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår avvikande mening, som jag fortfarande står bakom och som handlar om att vi vill se ett större fokus på åtgärder i produktionsledet. I övrigt tycker vi att det är bra att det har skett en del framsteg.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt, med en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi har dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Är det något som miljöministern önskar tillägga?

Anf. 127 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr ordförande! När det gäller punkt 6 a om koldioxidnormer för tunga fordon behandlade vi den frågan i miljö- och jordbruksutskottet. Därefter har vi beslutat att uttala oss om denna övriga punkt och uttrycka följande:

Vid rådsötet ska kommissionen ge en närmare presentation av det nya förslaget till förordning om koldioxidnormer för tunga fordon. Efter överläggningen i går i miljö- och jordbruksutskottet avser Sverige att vid rådsötet föra fram vikten av att de nya utsläppskraven ligger i linje med Parisavtalets målsättningar och att förordningen ska omfatta en så stor andel som möjligt av nya tunga fordon.

Anf. 128 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår avvikande mening som vi presenterade. Vi vill att Sverige ska driva högre ambitionsnivåer, vilket vi noterar att andra länder gör redan nu.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Vi för den också till protokollet. Detta är ingen samrådsfråga här i nämnden, men vi noterar ändå regeringens ståndpunkt och den avvikande mening som Vänsterpartiet framför.

Tack för informationen!

Anf. 130 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Jag vill också kommentera dagordningspunkt 6 c. Sverige avser att vid rådsötet ta initiativet att skapa en högnivåallians med syftet att skapa ambitiösa målsättningar för hantering av kemikalier och avfall globalt.

Det förväntade beslutet om Saicm Beyond 2020 utgör ett viktigt delmål för det långsiktiga arbetet. Men Sverige hoppas att den allians som vi har tagit initiativ till ska öka möjligheten att skapa ett nytt globalt avtal om kemikalie- och avfallshantering, som i sin tur ska bidra till målet i Agenda 2030.

Initiativet kommer att lanseras i samband med FN:s årliga högnivåpolitiska forum för hållbar utveckling i juli. Jag kommer alltså att informera medlemsländerna om detta på måndag och också bjuda in samtliga medlemsländer att ansluta sig till initiativet.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Anf. 132 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Det låter utmärkt!

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Då finns det inget mer under övriga frågor på rådsdagordningen. Är det något som miljöministern i övrigt skulle vilja informera nämnden om?

2017/18:40
20 juni

Anf. 134 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr ordförande! Jag fick i miljö- och jordbruksutskottet en fråga om en punkt som rör Århuskonventionen. Vi hade inte informationen tillgänglig, utan jag kollade upp det. Det finns en aktuell fråga som rör Århuskonventionen, som hanterats i en tyst process. Den hanterades som en A-punkt på jordbruks- och fiskerådet i måndags och kommer alltså inte till miljöutskottet. Informationen har delgetts riksdagen i enlighet med proceduren för A-punkter.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen och för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde! Vi önskar dig och dina medarbetare en trevlig helg, när ni får den!

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden återupptar sitt sammanträde, och vi hälsar finansminister Magdalena Andersson med medarbetare välkomna till EU-nämndens sammanträde.

Först på dagordningen har vi åtterrappport från möte i rådet den 25 maj 2018. Den har varit utsänd. Önskar finansministern tillägga något?

Anf. 137 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor från nämndens ledamöter? Det verkar inte så.

Då går vi vidare på rådsdagordningen och kommer till dagordningspunkt 3 som är hanterad som en A-punkt. Vi går därmed vidare till dagordningspunkt 4, Mervärdesskatt.

Anf. 139 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det handlar om ett förslag om moms vid gränsöverskridande handel mellan företag. Det här är ett förslag som kommissionen presenterade i oktober förra året, och det har kallats ett första steg i införandet av det slutgiltiga momssystemet. Det återstår väl att se, men det är ett förslag i alla fall.

Förslaget innehåller vissa mindre justeringar av de befintliga reglerna, så kallade quickfixar, i väntan på att det slutgiltiga momssystemet ska införas. Det handlar för det första om justering av reglerna om krav på momsregistreringsnummer vid gränsöverskridande handel, för det andra om regler vid kedjetransaktioner, alltså när en vara transporteras i flera led innan den når slutkonsumenten, för det tredje om särskilda regler för så kallade avropslager och för det fjärde om krav på bevisning vid gränsöverskridande handel.

Ursprungligen föreslogs även att det nya begreppet ”certifierad beskattningsbar person” skulle införas, men de bestämmelserna är nu bortplockade ur förslaget. Det är någonting som vi från svensk sida tycker är positivt.

Kommissionen föreslog också att det skulle tas in en bestämmelse i momsdirektivet om vilka principer som det slutgiltiga momssystemet ska bygga på, men den svenska hållningen har varit att det saknas anledning att i det här förslaget fastslå generella principer som föregriper det slutgiltiga momssystemet. Den bestämmelse som gjorde det har nu tagits bort, och det är vi nöjda med.

I ett sent stadium i förhandlingarna har en femte quickfix tillkommit. Det handlar om en bestämmelse om undantag för så kallade kostnadsdelningsgrupper. Förslaget innebär att den bestämmelse som

redan finns i dag ska kunna tillämpas även inom den finansiella sektorn. En kostnadsdelningsgrupp kan bildas av företag som saknar avdragsrätt för ingående moms. Gruppen kan sedan tillhandahålla sina medlemmar vissa tjänster som då blir undantagna från moms. Det ska röra sig om tjänster som är nödvändiga för medlemmarnas verksamhet.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Europeiskt insättningsgarantisystem.

Anf. 141 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska ordförandeskapet informera rådet om hur det har gått i förhandlingarna om den gemensamma insättningsgarantiförsäkringen under våren. Rådet ges också möjlighet att kommentera ordförandeskapets framstegsrapport, eller rapport i alla fall.

Sedan 2016 har förhandlingarna om insättningsgarantin pågått i en särskild rådsarbetsgrupp som samtliga medlemsstater har deltagit i, så även Sverige. Sverige omfattas ju inte av förslaget i nuläget eftersom vi inte är med i bankunionen, men vi deltar aktivt i diskussionerna. Förhandlingarna har gått trögt, vilket främst beror på att flera medlemsstater inte vill gå vidare med de politiska diskussionerna om riskdelning förrän man har kommit överens om att tillräckligt mycket riskreducering har skett.

I ett försök att bryta det låsta förhandlingsläget presenterade kommissionen i oktober förra året ett förslag om ett stegvist införande av den gemensamma insättningsgarantiförsäkringen, men det har än så länge inte lett till något konkret även om det finns en viss vilja att diskutera förslaget.

Under det bulgariska ordförandeskapet har fokus i förhandlingarna i rådsarbetsgruppen legat på vissa tekniska aspekter av förslaget. Vi anser att framstegsrapporten på ett bra sätt återger diskussionen som har varit.

Anf. 142 ORDFÖRANDEN:

För tydlighets skull: Jag uppfattade inte riktigt om det här var information eller om ni behövde ha stöd för er ståndpunkt.

Anf. 143 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är en diskussionspunkt.

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Då kommer vi till dagordningspunkt 6, Övriga frågor.

Anf. 145 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer man att informera om hur arbetet går med aktuella lagförslag om finansiella tjänster på det sätt som man oftast gör.

Under den här dagordningspunkten kommer också information från kommissionen om ett förslag till direktiv på insolvensrättens område. Förslaget innehåller bland annat åtgärder för att underlätta rekonstruktion av företag som hamnar i finansiella svårigheter och åtgärder för att göra insolvensförfarandet mer effektivt.

Eftersom det rör sig om insolvensrätt ligger förslaget inom Justitiedepartementets ansvarsområde och förhandlas i RIF-rådet. Förslaget är samtidigt ett av kommissionens initiativ inom arbetet för kapitalmarknadsunionen och lyfts ofta fram som något som kan bidra till att lösa problemen med dåliga lån som finns i Europas banksektor. Det är av de här skälen som Ekofin med jämna mellanrum informeras om hur förhandlingarna om direktivet går. Jag förväntar mig ingen diskussion om det här vid mötet.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Rådets rekommendationer om 2018 års nationella reformprogram.

Anf. 147 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska Ekofin diskutera och ställa sig bakom årets landsspecifika rekommendationer vad gäller den ekonomiska politiken. Det sker inom ramen för den europeiska terminen. Efter rådets behandling ska rekommendationerna godkännas av Europeiska rådet som träffas den 28–29 juni för att därefter slutgiltigt antas i Ekofin i juli.

Arbetsmarknadsministern var här i fredags för samråd om de sysselsättningspolitiska delarna av rekommendationerna som behandlas i Epscorådet. På Ekofinrådet behandlas de ekonomisk-politiska delarna.

Precis som under tidigare år har Sverige enbart *en* rekommendation. Innehållet i årets rekommendation handlar, precis som tidigare, om åtgärder för att komma till rätta med hushållens skuldsättning och åtgärder för att stimulera bostadsbyggandet och öka effektiviteten på bostadsmarknaden.

Regeringen delar bedömningen att det även i fortsättningen finns viktiga utmaningar att hantera inom de här områdena och har vidtagit åtgärder för att möta dessa. Som vi har konstaterat tidigare är en rekommendation inte bindande, utan det är parlamenten i varje medlemsstat som ytterst beslutar om utformningen av den nationella ekonomiska politiken. Med det här sagt kan regeringen på rådsmötet ställa sig bakom de landsspecifika rekommendationerna.

Anf. 148 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi tycker inte att det här är nödvändigt, återigen, så vi anmäler avvikande mening.

Anf. 149 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Rådets beslut och rekommendationer om genomförandet av stabilitets- och tillväxtpakten.

Anf. 150 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska beslut fattas om genomförandet av stabilitets- och tillväxt pakten för Frankrike, Rumänien och Ungern. Utifrån sin senaste prognos har kommissionen i vanlig ordning gjort nya bedömningar av de offentliga finanserna i EU:s medlemsstater. Bedömningen visar på förbättrade offentliga finanser i Frankrike, vars budgetunderskott nu är under gränsvärdet på 3 procent. Kommissionen rekommenderar därför rådet att upphäva förfarandet vid alltför stora underskott för Frankrike.

När det gäller Rumänien visar prognosen att de offentliga finanserna inte har förbättrats. I höstas rekommenderade kommissionen Rumänien att vidta åtgärder inom ramen för det som man kallar förfarande vid betydande avvikelser. Anledningen var att landet inte har anpassat sin finanspolitik till det medelfristiga budgetmålet utan snarare gjort en betydande avvikelse från anpassningskraven. Enligt de nya bedömningarna har Rumänien inte gjort tillräckliga framsteg, och därför rekommenderar kommissionen att rådet ska fastställa att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits samt ge en ny rekommendation till Rumänien för 2018 och 2019.

Även i Ungern bedöms de offentliga finanserna ha försämrats. Ungern befinner sig också i den förebyggande delen av pakten men har heller inte anpassat sin finanspolitik mot det medelfristiga budgetmålet. Enligt bedömningarna har Ungern gjort en betydande avvikelse från anpassningskraven. Därför öppnar kommissionen ett förfarande vid betydande avvikelse för Ungern och rekommenderar rådet att ställa sig bakom en rekommendation till landet om att vidta åtgärder för att korrigera avvikelserna 2018.

Sverige har inte rösträtt för beslut gällande euroländerna men välkomnar naturligtvis utvecklingen i Frankrike, och regeringen ställer sig bakom de föreslagna besluten om Rumänien och Ungern.

Anf. 151 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi kommer till dagordningspunkt 9, Konvergensrapporter från kommissionen och Europeiska centralbanken.

Anf. 152 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vi ska diskutera 2018 års konvergensrapporter som både kommissionen och ECB har publicerat. De här rapporterna ska presenteras minst vartannat år och behandlar hur medlemsstaterna som inte har infört euron som valuta uppfyller de så kallade konvergenskriterierna. De här kriterierna används för att bedöma huruvida en medlemsstat har uppnått tillräcklig ekonomisk konvergens för att införa euron.

Kriterierna som analyseras i rapporten är prisstabilitet, sunda offentliga finanser, växelkursstabilitet och konvergens av den långsiktiga räntenivån. Dessutom innehåller rapporten en bedömning av huruvida medlemsstaternas nationella lagstiftning för centralbanken överensstämmer med EU-rätten.

Sverige omfattas, som nämnden vet, av den här granskningen. I årets rapport bedöms Sverige uppfylla kriterierna för sunda offentliga finanser, konvergens av den långsiktiga räntenivån och prisstabilitet. Men precis

som i 2016 års rapport bedöms Sverige inte uppfylla kriteriet för växelkursstabilitet eftersom vi inte har anslutit oss till växelkursmekanismen ERM II. Dessutom bedöms den svenska centralbankslagstiftningen inte överensstämma med EU-rätten.

Regeringen delar kommissionens och Europeiska centralbankens bedömning av Sveriges uppfyllnad av konvergenskriterierna.

Anf. 153 TINA ACKETOFT (L):

Det är bra att vi delar den slutsatsen. Frågan är vad regeringen avser att göra åt det.

Anf. 154 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vad gäller ERM II är det inte regeringens avsikt att vi ska knyta den svenska kronan gentemot euron. Vad gäller riksbankslagstiftningen pågår just nu en parlamentarisk utredning som ser över regelverket för Riksbanken.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Det finns ingen dagordningspunkt som rör övriga frågor här, men kanske önskar finansministern själv ta upp någonting?

Anf. 156 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Även vid detta möte kommer det att hållas ett eurogruppsmöte i inkluderande format, där vi då kommer att kunna delta. Där ska vi återigen diskutera EMU-fördjupningen inför eurotoppmötet, som äger rum veckan efter midsommarafton.

Precis som jag har informerat om har fokus i diskussionerna under våren legat på bankunionen och reformer av ESM, den europeiska stabilitetsmekanismen. Sannolikt kommer detta möte att kunna bekräfta att det har skett en del framsteg på dessa två områden.

Vad gäller bankunionen handlar arbetet nu om att med hjälp av indikatorer bedöma vilken riskminimering som har uppnåtts och om att precisera vad som måste åstadkommas innan man kan gå vidare med riskdelning. När det kommer till riskdelning är det backstop för bankunionens resolutionsfond och den gemensamma insättningsgarantin som man tänker sig.

När det gäller riskminskning var ett viktigt framsteg den allmänna inriktningen om det så kallade bankpaketet, som vi uppnådde på förra Ekofin. Men det finns också andra riskreducerande åtgärder som man inte kommit lika långt med. Ett exempel är arbetet med att minska andelen dåliga lån i EU:s banksektor.

Arbete har också gjorts om utformningen av en så kallade backstop till resolutionsfonden, och det verkar nu finnas stöd för ett beslut om att knyta en backstop till ESM. Diskussionen om ESM handlar också bland annat om vilka former av utlåning som ska kunna ges till euroländerna. Det finns ett generellt stöd bland euroländerna för att göra reformer av ESM. Men arbetet är inte klart, utan det kommer att behöva fortsätta under hösten eller i alla fall till hösten.

2017/18:40
20 juni

Utöver dessa frågor kan det vid eurogruppsmötet bli en mer allmän diskussion om vägen framåt för EMU-fördjupning. I den delen tror jag att några finansministrar kan komma att lyfta upp frågan om en makroekonomisk stabiliseringsfunktion eller en finanspolitisk kapacitet för euroområdet. Det är en fråga som prioriteras av många medlemsstater men som också möter stort motstånd från en del andra länder.

Kommissionen har lagt fram ett förslag inom ramen för MFF, men det finns också en hel del medlemsstater som har andra idéer i den debatten.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 157 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen. Vi tackar också för er medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde och får önska er en trevlig helg.

Anf. 158 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag har en fråga till! Utöver eurogruppsmötet kommer även Europeiska investeringsbankens årsmöte att hållas. På årsmötena brukar EIB:s president, Werner Hoyer, gå igenom EIB:s verksamhet, och ministrarna har möjlighet att kommentera vad de har gjort. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen! Jag får önska er en trevlig helg när ni väl når dit och också tacka för er medverkan vid dagens sammanträde.

Anf. 160 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag önskar alla andra en trevlig midsommar.

§ 1 Utrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	1
Anf. 5 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	2
Anf. 6 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8 KARIN ENSTRÖM (M).....	3
Anf. 9 MARKUS WIECHEL (SD).....	3
Anf. 10 JENS HOLM (V)	4
Anf. 11 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	4
Anf. 12 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	5
Anf. 13 JENS HOLM (V)	5
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 15 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	5
Anf. 16 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	6
Anf. 17 JENS HOLM (V)	6
Anf. 18 MARKUS WIECHEL (SD).....	6
Anf. 19 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	6
Anf. 20 JENS HOLM (V)	7
Anf. 21 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	7
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	7

§ 2 Utrikes frågor

.....	8
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 24 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	8
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 26 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	8
Anf. 27 FREDRIK MALM (L)	8
Anf. 28 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	8
Anf. 29 JENS HOLM (V)	9
Anf. 30 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	9
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 32 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	9
Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C).....	10
Anf. 34 JENS HOLM (V)	10
Anf. 35 FREDRIK MALM (L)	10
Anf. 36 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	10
Anf. 37 JENS HOLM (V)	11
Anf. 38 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	11
Anf. 39 JENS HOLM (V)	11
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 41 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	11
Anf. 42 MARKUS WIECHEL (SD).....	12
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 44 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	12

Anf. 45	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 46	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	13
Anf. 47	MARKUS WIECHEL (SD).....	13
Anf. 48	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 49	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	14
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	14

§ 3 Allmänna frågor

.....		15
Anf. 51	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 52	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	15
Anf. 53	KARIN ENSTRÖM (M).....	16
Anf. 54	JOHNNY SKALIN (SD)	17
Anf. 55	JENS HOLM (V)	18
Anf. 56	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	18
Anf. 57	FREDRIK MALM (L)	19
Anf. 58	JENS HOLM (V)	20
Anf. 59	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	20
Anf. 60	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 61	Statsrådet ANN LINDE (S).....	20
Anf. 62	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	20
Anf. 63	JOHNNY SKALIN (SD)	21
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 65	Statsrådet ANN LINDE (S).....	22
Anf. 66	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 67	KARIN ENSTRÖM (M).....	22
Anf. 68	ESKIL ERLANDSSON (C).....	22
Anf. 69	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	22
Anf. 70	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 71	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	23
Anf. 72	ORDFÖRANDEN.....	23

§ 4 Allmänna frågor

.....		24
Anf. 73	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 74	Statsrådet ANN LINDE (S).....	24
Anf. 75	ESKIL ERLANDSSON (C).....	25
Anf. 76	Statsrådet ANN LINDE (S).....	25
Anf. 77	ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 78	ESKIL ERLANDSSON (C).....	26
Anf. 79	Statsrådet ANN LINDE (S).....	26
Anf. 80	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 81	Statsrådet ANN LINDE (S).....	27
Anf. 82	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 83	Statsrådet ANN LINDE (S).....	27
Anf. 84	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 85	Statsrådet ANN LINDE (S).....	27
Anf. 86	JOHNNY SKALIN (SD)	27
Anf. 87	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 88	Statsrådet ANN LINDE (S).....	28
Anf. 89	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 90	Statsrådet ANN LINDE (S).....	28

Anf. 91 FREDRIK MALM (L)	29
Anf. 92 Statsrådet ANN LINDE (S).....	30
Anf. 93 FREDRIK MALM (L)	30
Anf. 94 Statsrådet ANN LINDE (S).....	30
Anf. 95 ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 96 Statsrådet ANN LINDE (S).....	30
Anf. 97 ORDFÖRANDEN.....	31

§ 5 Allmänna frågor (art. 50)

.....	32
Anf. 98 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 99 Statsrådet ANN LINDE (S).....	32
Anf. 100 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 101 Statsrådet ANN LINDE (S).....	32
Anf. 102 ESKIL ERLANDSSON (C).....	33
Anf. 103 Statsrådet ANN LINDE (S).....	33
Anf. 104 Ambassadör JAN OLSSON	33
Anf. 105 Statsrådet ANN LINDE (S).....	33
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 107 Statsrådet ANN LINDE (S).....	34
Anf. 108 ORDFÖRANDEN.....	34

§ 6 Miljö

.....	35
Anf. 109 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 110 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	35
Anf. 111 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 112 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	35
Anf. 113 JOHNNY SKALIN (SD)	36
Anf. 114 JENS HOLM (V)	36
Anf. 115 ESKIL ERLANDSSON (C).....	37
Anf. 116 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	37
Anf. 117 JESPER SKALBERG KARLSSON (M).....	38
Anf. 118 JENS HOLM (V)	38
Anf. 119 ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 120 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	38
Anf. 121 JENS HOLM (V)	39
Anf. 122 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	39
Anf. 123 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 124 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	40
Anf. 125 JENS HOLM (V)	40
Anf. 126 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 127 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	40
Anf. 128 JENS HOLM (V)	41
Anf. 129 ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 130 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	41
Anf. 131 ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 132 JESPER SKALBERG KARLSSON (M).....	41
Anf. 133 ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 134 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	41
Anf. 135 ORDFÖRANDEN.....	42

§ 7 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	43
Anf. 136 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 137 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	43
Anf. 138 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 139 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	43
Anf. 140 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 141 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	44
Anf. 142 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 143 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	44
Anf. 144 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 145 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	44
Anf. 146 ORDFÖRANDEN.....	45
Anf. 147 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	45
Anf. 148 JOHNNY SKALIN (SD).....	45
Anf. 149 ORDFÖRANDEN.....	45
Anf. 150 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	46
Anf. 151 ORDFÖRANDEN.....	46
Anf. 152 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	46
Anf. 153 TINA ACKETOFT (L).....	47
Anf. 154 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	47
Anf. 155 ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 156 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	47
Anf. 157 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 158 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	48
Anf. 159 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 160 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	48